

# ŠIENŲ SAVAITĖ CHICAGOJE

Manian National Relief ir Lietuvai Vaduoti Sąvaldybų pastangomis miesto majoras Kelly Lietuvos Savaitę priėmė viešai rinkle. Toje dienoje miesto gatvės viešai išprašė Lietuvos gelbėjimui Lietuvos tremtinių dienai dabar mobilizuoti visos lietuvių jėgos kad būtų pulkus energiški asmenys. Lapkričio pirmo dienos vartys Lietuvos ir išlietuvių gelbėjimui. Darbe į talką prisizada amerikiečiai svetimtaučiai, pagelba šiais kritiškais laikais labai reikalinga ir vertinama.

**LIETUVIŲ MASMITINGAS**  
Šiandienos dienos prisirošė spalio 17 dienų įvyko lietuvių masmitingas Dariaus — auditorioje. Nors tą vakarą buvo lytaus dargana, tačiau susirinkimą visgi prisirinko 300 lietuvių, tarpe jų ir daug svetimtaučių. Susirinkimą vedė LVS. Centro pirmasis advokatas Olis, kuris sušaukėms plačiai išaiškino rinkimo tikslą ir būtiną reikalingą pagelbos taip skaudžiai nelaimės ištiktai Lietuvai. Dabar tam reikalui išveivijos laukia užduotis ir pareigos mažesnė už tą, kurią atliko 1916 m. valstybės prezidentas Wilson proklamavus Lietuvos gelbėjimui dieną.

**PASAKYTOS KALBOS**  
Šiandienos svarbos nušvietimui, ir patriotišką kalbą pasakė: LVS. Centro sekretorius Dr. S. Biežis, LNRF. pirmininkas Meškevičius, Teisėjas LNR. sekretorius advokatas Grisius, miesto parko inžinierius Kumskis, Vienybės sekretorius Tysliava, ir Lietuvos konsulas Daužvardis. Kažin Lietuvos prezidentas turėtų keliauti į Grand Rapids ir ten negalėjo atvykti, todėl vietoj kalbą pasakė atėjusiojo sūnus Julius Smetona. Kalbėjo kalbėjo p. Tysliava, ir vertė Chicago gelbėjimo komiteto, pabrėžė, kad lietuvių kovos rytinėse valstyse seks geriau vadovybę su pakelta, ir dės savo visas pastangas, kad visu įtempimu tą patį darba Chicago lietuviai.

**SUDĖTOS AUKOS**  
Susirinkimo dalyviai kalbą išsakydami sudėjo prizadus visomis galimomis rengtis rinkliavos dienai ir savo prizadus patvirtino komiteto aukomis, kurias atsinešė ir dėjo ant stalo, kaip savo aukas ant tautos aukų. Stambiausias aukas davė LNRF. pirmininkas Mockevičius, LVS. pirmininkas adv. Olis, LVS. sekretorius Dr. Biežis, Teisėjas žuris, komisijonierius Meškevičius ir dar keli. Kiti davė mažesnes, ir taip sudėta \$123. Svetimtaučiai kurie atsilankę, irgi savo noru davė.

**RINKĖJŲ REGISTRACIJA**  
Dabur registruojami rinkliavos komiteto aukų rinkėjai. Kadangi ryšių dienomis daugiausia dirba nepaliki iškliki iš darbo, todėl registravosi beveik vienos moterys, kurių tarpe randasi ir amerikietiškos veiklos veteranė p. Mockevičienė, o su ja ir kitos amerikietiškos bitelės, kaip ponios: Kuriatienė, Vanagaitienė, Olienė, Kuriatienė, Kuriatienė, ir visa eilė kitų veikejų, kur čia visas įdomus. Užsiregistravo ar 70 rinkėjų, kurių didžiama prizadė, netik pačios dirbti, bet dar atnešti pulkus ir savo pažystamųjų, kurios susirinkime dalyvauti negalėjo.

**KOLIJŲ REPREZENTACIJA**  
Susirinkime didžiausią reprezentaciją turėjo kolonija Brigham Park ir Marquette Park, gi Marquette Side, Rosland ir Chicago kolonijos Cicero. Paviėnės reprezentacijos buvo ir iš neskaitytųjų lietuvių kolonijėlių. O šis vis parodo, kad Chicago lietuviai rupi jų tėvynės Lietuvos likimas, kad jie ryžtasi dirbti ir aukautis savo tėvynės ir savo tautiečių gelbėjimui.

**KOLIJŲ STOTYS**  
Susirinkime tartasi kur reikėtų įrengti rinkliavos dienių koibaigė ir visos rinkliavos komiteto stotis. Kadangi vakar buvo jau vėlyvas, tad šioj savaitėj.



No. 43-čias Telefonas Dial 5-1094 WORCESTER, MASS., 25-tą SPALIO (OCT.) 1941 M. Kaina 5 centai VOL. XXII

# RAUDONOJŲ ARMIJŲ PRASIDEJŲ SUIRUTE

## MARŠALAS TIMOŠENKO PAKEISTAS ŽUKOVU; NACIAI TIK UŽ 38 MYLIŲ NUO MASKVOS

123 dienos rusų-vokiečių karo parodė, kad Raudonosios Armijos komanda mažai ką verta, tik pagyrų puodas. Pats Stalinas, matydamas, kad po maršalo Timošenkos vadovybe gali tuojau netekti ir Maskvos, ima pats vadovybę Maskvos gynime.

Dabar kada svarbiausias momentas ir kada reikalingiausias solidarumas, del išlaikymo karinio pristryžo Maskvos gynime nuo jai grėsiąčio pavojaus iš vokiečių pusės, kilo Raudonosios armijos aukščiausios komandos nusispratus del vadovybės. Vyriausias Raudonosios Armijos maršalas Semeon Timošenko pašalintas iš komandanto pareigų, o jo vietoje paskirtas Gen. Gregorius K. Žukovas vyriausiu Sovietų armijų komandierium.

Kuomet pas rusus Raudonosios Armijos vyriausio karinio štabo viršūnė vyks-

ta pasikeitimai del nepasiekimo karo vedimo su vokiečiais, tai Vokiečiuose matytis didelė harmonija jų vadovybėje. Vokiečiai su savo pragariška karo mašina jau prasimušė per pirmutines Maskvos gynyimo linijas ir iš pietų pusės priartėjo iki 38-nių mylių nuo Maskvos. Vokiečių spauda sako, kad Maskva jau "jų rankose" — bet jos paėmimas priklausys nuo jų aukščiausios komandos įsakymo.

Anglai ir amerikoniai žadina rusus kovoti iki pergales, ir pasižada siūsti tokią pagelbą, kuri atitiks Hitlerizmo sutriuškinimui. Amerika jau praleidžia įstatymą del panaikinimo neutraliteto bus apginkluoti visi Suv. Valstijų prekybiniai laivai, kurie sulig pamatyš laivus ir submarinus.

Manoma, kad nuo dabar Amerika pradės su ašim tikrą karą jai nepaskelbus.

## BOLŠEVIKŲ ŠUKIS: "NEPALIKIT NĖ VIENO LIETUVIO LIETUVOJE"

Paryžiaus prancūzų laikraštis "Le Journal" skelbia ilgą straipinį apie paskutines savaites bolševikų okupacijoje ir apie lietuvių sukilimą. Pasak laikraščio, atrodė, kad bolševikai buvo pasikelbę šukį: "Nepalikit nė vieno lietuvių Lietuvoje". Geriausiai lietuvių sluoksniai — intelektualai, valdininkai, visu partijų patriotai — buvo išplėsti iš savo žemės ir išgabenti. Žmonės buvo sugrūsti į gyvulinius vagonus ir vežami Maskolijon. Žmonės buvo tik suteruoti, jog net kaimiečiai, išgirdę motoro duzgimą, slapstydavosi po krumus ir jāvų laukus. Per bolševikų siautėjimo laikotarpį lietuvių tauta buvo stačiai aplėšta, nes viskas

buvo gabenama Rusijon. Net skudurai ir seni geizgaliai buvo kraunami į vagonus ir siunčiami Maskolijon. Toliau laikraštis plačiai aprašinėja lietuvių sukilimą prieš bolševikus. Iškeliama faktai, kad lietuvių sukilėliai nuogom rankom nuginkluodavo raudonarmiečius ir tokiu būdu įsigydavo ginklų. Tik po to sukilėliai galėjo stoti atviron kovon prieš bolševikus. Taip pat pabrėžiama, kad sukilime aktingai dalyvavo darbininkai, apgynę savo fabrikus nuo susprogdinimo. Mat, jau išanksto bolševikai buvo padėję po fabrikų pastatais minas, kurios turėjo įmones susprogdinti. Kai tik prasidėjo lietuvių sukilimas prieš okupantus, iš visų namų langų buvo iškabintos Lietuvos tautinės vėliavos.

Laikraštis, pagaliau, nurodo, kad sukilimas lietuviams brangi kainojo, nes žuvo virš 4.000 žmonių, o sužeistųjų skaičius yra dvigubai didesnis. Tas pats laikraštis įdėjo ilgą aprašymą, kaip bolševikai Praviėnėse bestiališka išžudė virš 400 žmonių.

## Lietuvių Kalba Bus Dėstoma Bostone

Boston, Mass. — Pradedant spalio 24-tą, kas penktadienį, nuo 6-tos iki 7:30 valandos vakar bus dėstoma lietuvių kalba. Dr. Domenikas Pilka, "University Extension" mokytojas, duos pamokas tiems kurie prisirašys. Mokyklos adresas yra Newbury ir Exeter gatvė, University Extension Center, Boston, Mass. Bus iš viso šešiolika pamokų. Kaina: \$4.00 už aštuonias pamokas, \$7. už visą kursą. Knygą reikia nusipirkt atskirai.

## Renka Lietuvių Lavonus

Lietuvos Raudonasis Kryžius buvo pasiuntęs į vokiečių kariuomenės užimtas Baltgudijos ir Sovietų Rusijos sritis trijų žmonių delegaciją, kurios uždavinys buvo daryti bolševikų išvežtų žmonių paieškojimus. Delegacija buvo nuykusi iki Smolensko ir rugsėjo 5 d. grįžo atgal į Kauną. Delegacijos nariai susekė visą eilę nužudytų ar pakelviu tuo troškulo, bado ar ligų mirusių lietuvių. Pernavė, Baltgudijoje, esą susekti 27 žuvusių lietuvių lavonai. Iš viso surasta apie 100 nužudytų lietuvių, jų tarpe daug bolševikų išvežtų lietuvių karininkų ir kareivių.

## Lietuviai Kovoja Už Žemę ir Duoną

Gaunama žinių, kad Lietuvos žemės Ukio Rumų pirmininkas Fledžinskis įteikė Vokietijos generaliniam komisarui Lietuvoje Rentelnui memorandumą del žemės nuosavybės klausimo patvarkymo. Tame memorandumu nurodoma, kad pagal aną patvarkymą Lietuvoje tikrovėje palikta bolševikų valdžios nustatyta tvarka, butent, žemė palikta tikrai valdymui ir tai tikrai iki 30 hektarų. Toks patvarkymas Lietuvos ukininkus skaudžiai apvylė. Lietuvos ukininkai visada buvo savo žemės savininkai, tuo tarpu dabartinė tvarka, palikdama juos tikrai valdytojais, nepaskatins jų rupestingai žemę dirbti. Toliau memorandumu nurodoma į tą faktą, kad palikti taip pat bolševikiški sovchozai, kuriems paimti kaip sykis geriausi ukiai. Jau bolševikai susėjo tuos ukius nušėimininkauti, tad jų produkcija ir toliau kris. Pagaliau, kreipiama dėmesis į žemės ukio produktų kainas, kurios veda ukininkus prie bankroto. Memorandumas nurodoma, kad anas patvarkymas buvo išleistas, nepasitarus su žemės Ukio Rumais. Memorandumas siulo patvarkymą pakeisti.

— Patirta, kad gen. K. Skučo, prieš bolševikų okupaciją buvusio vidaus reikalų ministerio, žmona gavo leidimą grįžti iš Vokietijos į Lietuvą. Apie gen. K. Skučą buvo gauta žinių, kad jis laikomas liudnai pagarsėjusiam Solovkų ligeryje.

## STALINAS VEDA MASKVOS APGYNIMO KOVĄ

Kuibyshev, Liglaikinė Rusų Sostinė. — Premieras Juozas Stalinas pats užėmė Maskvos apgynimo vadovystę ir paleido maršalą Semeoną Timošenko pachiame karo įkaity del Maskvos. Iš Maskvos pranešama, kad virš keturi milijonai vokiečių buvo sužeisti ar žuvo laike 123 karo dienų rusų fronte. Stalinas, pasilikęs su sovietų vyriausybės vadais Kremline, pranešė, kad Raudonoji Armija yra pasiryžusi apginti Maskvą iki paskutinės grabės. Stalinas pats veda militariškus reikalus ir paskyrė generolą Gregory K. Žukovą generalio štabo viršininku, vakariniam fronto, del gynyimo sostinė.

Rusų laikraščiai, didelėmis raidėmis aptalpino Stalino atsiskaukimą: "apginti kiekvieną mūsų Sovietų žemės colį ir kovoti iki paskutinio kraujo lašo del mūsų miestų ir kaimų." Desėtkais tukstančių Maskvos darbininkų prakaitavo statydami šimtus paslaptinių kulkasvaidžiams paslėptų lizdų, taipgi bekasdami gilius grabes sulikymui priešo tankų. Darbininkai pristatė šautuvus, kad būtų priruošiusiems prie artėjančio nacių užpuolimo. Visi keliai į Maskvą apstatyti po didele apsauga, kurie siekia į rytus pro sovietų sostinę. Rusų pulkininkas Georgi Pilonovas rašydamas vyriausybės organe "Izvestia" pastebėjo tai, kad vokiečiai siunčia parašutinkus, tikslu, kad užimti aerodromus, del persiuntimo pėstininkų į užpakalį Sovietų apsigynimo pozicijų.

## 134 PRANCUZAI BUVO SUŠAUDYTI

Vichy, Neokupuota Prancūzija — Prancūzų žmonės turi pristatyti vokiečių vyriausybei du prancūzų, kurie nužudė leitenantų pulkininką Paul Friedrich Hotz, vokiečių vadą Nantes, iki vidurnakties arba dar 50 prancūzų turės užmokėti savo gyvastimis del Hotz mirties. Del antro

vokiečių karininko nužudymo, vokiečiai pasiuntė griežtą ultimatumą. Jau 50 prancūzų buvo sušaudyti del pirmo vokiečių karininko nužudymo ir dar 50 bus sušaudyti del antro. Paskutiniame sukilime, jau 134 prancūzų buvo nužudyti del penkių vokiečių okupacijos karių narių.

## KIEK VOKIEČIAI DUODA LIETUVOS GYVENTOJAMS VALGYTI

Iš Kauno gauta žinių, kokie maisto kiekiai leidžiama Lietuvoje pirkti. Duonos dienai vienam asmeniui duodama 280 gramų (kiek daugiau nei pusė svaro). Kitų maisto produktų duodama vienam žmogui savaitei: mėsos — 200 gramų (mažiau pusės svaro), sviesto — 100 gramų (apie 3 ir pusę oz.), taukų — 50 gramų (nepilnai 2 oz.), cukraus — 50 gramų, druskos — 30 gramų (apie 1 oz.). Kruopų mėnė-

siui duodama 300 gramų (apie 11 oz.) ir miltų — 400 gramų (apie trys ketvirtėiai svaro) Mui- lo pagal korteles visai neskiria- ma. Savaitei nustatyta 200 gramų marmelado, bet jo negalima gauti. Vaikai iki 6 metų amžiaus gauna vieną stiklą pieno. Suvaržytas taip pat ir degtinės pardavimas. Suaugęs žmogus gauna ketvirtadalį litro (apie pusę "pint") degtinės mėnesiui.

## 180 LIETUVIŲ, KLAIPĖDOS GYVENTOJŲ, IŠTRĖMĖ VOKIETIJOS GILUMON

Patirta, kad vokiečių įstaigos sakė išsikraustyti iki spalio 15 l. iš Klaipėdos 180 lietuvių. Tarp jų yra Petras Šernas (buvęs Lietuvos žemės Banko Klaipėlos skyriaus direktorius), Mykolas Gureckas (diplomuotas miškininkas, turėjęs Klaipėdoje sa-

vo lentpiuvę) ir advkatas Michelis Tolischus, žinomas amerikiečio žurnalisto brolis. Kitas jo brolis — Jonas Toliszus savo laiku buvo Klaipėdos Krašto Direktoriijos pirmininkas. Visi 180 lietuvių turi apsigyventi Vokietijos gilumė. Į Lietuvą jiems neleidžiama vykti.

— Per Kauno radiją buvo paskelbta, kad arkivyskupas Skvireckas pasimatė su Vokietijos gen. komisaru Lietuvoje Rentelnu. Komisaras pareiškė, kad jis palankiai svarstysiąs katalikų bažnyčios pageidavimus. Krikščioniškos bažnyčios Pabal-

tijoje kraštuose visur jau veikiančios. — Gauta žinia, kad Lietuvos Banko vieton įsteigtas vokiečių bankas — Reichs-kreditstelle. Lietuvos Komercijos Bankas paverstas Dresdner Banko skyriumi.

Model nepasimėnėms Paskolos aną skolą užmokėti. Tikrai \$6.00 at je kitų mokesčių.

Trust Company  
16 Franklin St. Boston  
BROOKFIELD BRANCH  
Federal Deposit Insurance Corp.

Hi-Test Range  
FUR  
OIL

Millbury St. Coal  
COMPANY  
Millbury St., Worcester  
Tel. Dial 2-707

ISOKIOS RUSIŠKAS  
uijos Anglijos Kalnų  
Mėlynieji Angliai, M.  
Specialistai

kas Rušies Alieju  
Kurul  
IELA ir KRUKONIA

es 5-5746 or 6-1175

hn V. Bačins  
REAL ESTATE BROKER  
OPERTIES AVAILABLA  
RENTAL

resenting Worcester  
tiation of Mortgages &  
4 MILLBURY STREET  
Worcester, Mass.

Pristatomi ir Namų  
iniai ir Importuoti

ward Yanover  
PACKAGE STORE

aiko Visokius Alkoholi-  
mus, Lietuvišką Valgymą,  
Degtinę, Vyza ir Alų  
MILLBURY GATVĖ  
Tel. 2-3381

NT RANDOS

undavoja pulki vėli-  
sya, tinkama del "P-  
ture" — Dabiniuo  
unda nebrangi, o vėli-  
sama.

skitės pas D. M.  
g-vės, Worcester, M.

eskojimas  
savo pusebrolio Antano  
Kaimo Krivolis Lele-  
os, Seiny Apakri-  
u dėdas Juozas Jurb-  
u manau, kad ju g-  
Pa. Ieškotoja tai B-  
ė (po vyro Navick-  
sių ir Leipalnio para-  
os šino malonkėte pa-  
i busto dekora-  
ZABETH NOVICK  
St. — Worcester, M.



# LIETUVIAI AMERIKOJ

## WATERBURIO LIETUVIAI RENGIA SI RIMTAI PRIIMTI PREZ. A. SMETONĄ

STEIGIAMAS KOMITETAS IŠ VIETOS LIETUVIŲ VEIKĖJŲ PRIĖMIMUI LIETUVOS PREZ. ANTANO SMETONOS ŽALVARIO MIESTE. VIETOS AMERIKONŲ LAIKRAŠČIAI "DEMOCRAT" IR "REPUBLICAN" PRANEŠA, KAD WATERBURIO LIETUVIAI LAUKIA PREZ. A. SMETONOS.

MUSŲ miesto lietuviai veikia sujudę ir žada rimtai pasitikti Lietuvos Prezidentą, Poną Antaną Smetoną, kuris lapkr. mėn. žada aplankyti Conn. Valstijos lietuvių kolonijas ir didžiąją "Žalvario" miesto lietuvių koloniją. "Democrat" dienraštis ilgokam pranešime paduoda žinių kaip Waterburio lietuviai susidomėję Prez. A. Smetonos atvykimu į Waterbury, praneša, kad Vaizbos Buto valdyba priesaky su Dr. M. J. Colney, Jonu Tareila, Klinka ir kitais veikėjais, taipgi, moterų pagalbinis skyrius — auxiliary turėjo Liet. Legionierių klube posėdį pasirengimui del priėmimo Lietuvos Prezidento p. A. Smetonos.

Kitas Waterburio amer. dienraštis "Republican" praneša, kad Waterburio lietuviai labai susidomėję Lietuvos Prezidento pažadėjimu apsilankyti Waterbury. Šiame dienraštyje pranešama,

kad W. M. Chase, State Chairman of the LNRF Committee, steigia skyrius LNRF šelpimui karo sugrautos Lietuvos žmonių ir tremtinių Rusijoje, kad tuo tikslu Lietuvos Prezidentas žada aplankyti Conn. valstijos lietuvių didesnes kolonijas lapkričio mėnesį ir, kad Waterburiečiai bus pirmieji, kuriuos Prez. Antanas Smetona aplankis, pasakis prakalka.

Šiu žodžių rašytojas gavo pranešimą iš Waterburio nuo gerb. ponios M. J. Colney, kad ponis Vasiliauskas, p. Krugeliene ir p. Colney šaukia Waterburio lietuvių moterų posėdį apsvarstyti Prez. A. Smetonos iškilmingo priėmimo Waterbury. Žodžiu, Waterburiečiai rimtai žada pasitikti Prez. p. A. Smetona žalvario mieste, jo garbei bus rengiamas bankietas.

"AL" Koresp. V. M. K.

## HARTFORDO LIETUVIAI LAUKIA LIETUVOS PREZ. ANTANO SMETONOS

CONN. VALSTIJOS SOSTINĖS LIETUVIAI ŽADA IŠKILMINGAI PASITIKTI PREZIDENTĄ ANTANĄ SMETONĄ, JO GARBEI BUS RENGIAMAS BANKIETAS.

HARTFORD, CONN., vietos Lietuvių Gelbėti Komitetas, kurį sudaro vietos lietuvių draugijos ir klubai, šaukia posėdį LGK narių ir veikėjų apsvarstyti su rengimo iškilmingo pasitikimo Lietuvo Prez. A. Smetonos, kuris aplankys Conn. valstijos lietuvius lapkričio mėnesį. Hartfordo lietuviai, kurių priesaky stovi gerb. Pralotas Jonas Ambotas, W. M. Chase, J. Leonaitis, A. J. Mašiotas, A. Bringa ir kiti veikėjai dabar tariasi del Prezidento Smetonos iškilmingo priėmimo Conn. valstijos sostinėje Hartforde. Tikimasi, kad bus žymų amerikų Prezidento sutikimo bankiete. Vietos lietuviai žingeidauja ir nekantriai laukia pamatyti Prez. A. Smetoną, išgirsti jo kalbą.

Yra gandy, kad Prez. A. Smetona viešės Hartforde porą dienų, taipgi, aplankis kitas lietuvių kolonijas Conn. valstijoje. Šis Prez. Smetonos apsilankymas Conn. valstijoje suinteresavo daugelį mūsų žmonių, kurie dabar nekantriai laukia Prezidento atvykimo, domėjasi ir amerikoniai. Prez. A. Smetona, kaip teko patirti, lankosi lietuvių kolonijose paragintas Amerikos Prez. Roosevelto, jis kalba lietuviams ir amerikonomams, angliškai-lietuviškai aiškina padėtį Lietuvos ir abelai Europos tautų karo palieštų. Prez. A. Smetonai prakalbų maršutą rengia LNRF Komitetas kurį sudaro lietuviai ir žymus amerikoniai Chicagoje del šelpimo Lietuvos karo nukentėjusios. Žodžiu, jo misija grynai humanitarinė šelpimo Lietuvos žmonių tikslu atliekama. Senelis sutiko aplankyti didesnes lietuvių kolonijas nepaisant to, kad jo sveikata nepavydėtina. Prez. A. Smetona besirūpindamas likimu Lietuvos žmonių karo suvargintų sutiko aplankyti lietuvius Conn. valstijoje ir Naujojo Anglijos ir tuo budu nori patarnauti Lietuvos karo nukentėjusiems ir ištreimtiems į SSSR lietuviams per Amer. Raūdonajį kryžių ir Lietuvos Raudonajį križių.

## PHILADELPHIA, PA.

BUNCO IR LOSIMO PRAMOGA SESUČIŲ MOKYTOJŲ NAUDA

Gerieji šv. Kazimiero parapijos parapijiečiai! Kad pagelbėjus Sesutėms Kazimierietėms įsitaisyti namui reikalingų daiktų A. R. D. moterų ruošia BUNCO ir LOSIMO pramogą sekmadienį 9-tą dieną lapkričio mėn., 4-tą val. popiet. šv. Kazimiero parapijos salėje, 331 Earp St., Philadelphia, Pa.

Visi mėgstantieji linksmiai ir naudingai praleisti laiką malonėkite atsilankyti į BUNCO ir LOSIMO pramogą. Ne tik nuosirdžiai pasilinksminsite, bet ir paremsite sesučių mokytojų būtinus reikalus. Mes visi gerai žinome, kad sesutės mokytojos yra tikrai užsiplėnusios visų lietuvių paramos už uolų auklėjimą katalikiškai lietuviškoje dvasioje mūsų vaikų. Jei ne lietuvaizė vienuolė mokytojos, kurioms dažnai trūksta reikalingiausių pragyvenimui daiktų, kiek šiandien būtų mūsų vaikų mokančių lietuviškai! Todėl jās visuomet remkime sulig mūsų išgalėmis ir gerbime ir tikrai širdingai jās mylėkime.

Vienas iš Sesučių Bičiulių

MASKARADO — KAUKŲ BALIUS

Švento Kazimiero Parapijos, šv. Vardo Draugijos, po pasitarimo su dviosios vadais, rengia puikų pasilinksminimą, MASKARADO — KAUKŲ BALIŲ, Sekmadienį, Spalio - October 26-tą d. 1941 m. parapijos salėje 331 Earp St. Phila. Pradžią to viso puikaus ir juokingo pasilinksminimo, 8-tą valandą išvakaro. Royal Jimmie Orkestras, kurs susidės iš 15 muzikantų palinksmins atsilankusius. Prie muzikos bus ir dvi dainininkės kurios pajavirins dainomis. Nepamirškite, kad bus ir puikių dovanų, tik nesigalėkit, pasipuosti kaip maskaradų balius puikiausiai.

Dovanos bus teikiamos pagal komisijos nuosprendį kurie gaus, tikrai džiaugsis. Visi nuosirdžiai kviečiami dalyvauti ir pradžioje paremti mus seniai gyvuojančią šv. Vardo draugiją. Kas mėnesio antrą sekmadienį, minėtos draugijos užprašytos, buna bažnyčioje iškilmingos šv. mišios, dalyvaujant pilnai bažnyčiai maldininkų. Tai, ir Tamsos atsilankymas į virš-minėtą balių bus gausi parama.

Visiems atsilankusiems - nuosirdžiai dėkome iš anksto. Laukiame daug svečių. Bus visko parupinta: gėrymų, valgymų, muzikos. Tikimės, kad pripildys visas patalpas balius dalyvių. Atsimeriam, kad perėitą metą, Maskaradų baliuje buvo labai mandagus visų apsigėjimas. Nepamirškite, kad ir šį metą, spalio 26-tą laukiam skaitlingo atsilankymo. K. D.

PHILADELPHIA, PA. Nepaprastas balius ir šokiai, pagerbimui lietuvių jaunuolių, kurie jau tarnauja ir kurie tarnaus Amerikos kariuomenėje, įvyks šeštadienį, lapkričio 1-ą, 1941, 8-tą val. vakare, Lietuvių Tautinėje Svetainėje, 928 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

Šiame rengime dalyvaus aukšti Amerikos karininkai (oficieriai). Del Amerikos lietuvių kareivių bus duodamos tam tikros paminklinės dovanos. Geistina, kad kodaugiausia lietuvių jaunuolių kareivių uniformos dalyvautų šiame vakare. Taipgi prašoma prisistūti Phila. lietuvių kareivių tarnaujančių Amerikos kariuomenėje vardus ir antrąsias p. Frank Matukas, 256 N. 13-th St., Phila., Pa.

Todėl šios apylinkės lietuviai ir lietuvių pramonių skaitlingai dalyvauti šiame nepaprastame vakare — rengime. Bus didelė šauni 15 muzikantų Jimmie French orkestras; skanių valgių ir gėrymų. Įžanga su drapanų pasidėjimu ir taksomis 40c. Taipgi bus duodamos durų dovanos. Kviečia, Liet.-Am. Demokratų Kliubas

Sako, Dvareckas Kviesias p. Antaną Smetoną? Turbut Chicago Lietuvos Vaduoti Sąjunga, nusitarė nušluostyti nosis Worcesterio Lietuvių draugijoms. Visgi L.V.S. turi geras akis pavesti Lietuvos prez. A. Smetonai rengti prakalbą, paprastam bučeriui, kuris žinoma apie savo biznį gerai nusimano. Bet ką Worcesterio Draugijos apie tai pasakys. Tėmytojas



AUSRELĖS CHORAS, IŠ WORCESTER, MASS. VADOVAUJAMAS JONO DIRVELIO Julė Rogliūtė, Pasizymėjusi Naujosios Anglijos Dainininkė ir Pianistė Akompanuos ir Dainuos Šiame Koncerte HARTFORD, CONN. — Metinis koncertas, rengia Lietuvių Ukėšų Kliubas sekmadienį, spalio (Oct.) 26-tą, 1941 m. Pradžią 2-trą valandą po pietų, Kliubo svetainėje, 227 Lawrence gatvės, Hartford, Conn.

Šis rengimas yra rengiamas kaip atžymėjimui vienerių metų sukaktuvių nuo Liet. Uk. Kliubo įsisteigimo nuosavo namo. Bus nepaprastas koncertinis programos, kurį išpildys plačiai žinomas AUSRELĖS CHORAS po vadovyste muz. JONO DIRVELIO.

## AUSROS VARTŲ PARAP. VEIKIMAS WORCESTERIJE

Paskutiniam laike Ausros Vartų parapijos salėje įvyko Vyčių 116-tos kp. šokių komiteto susirinkimas. Ši šalin pasiekė korespondentus "Aukso" ir "Sidabro". Tad negalimo laiko, bet skubiai nuvyko į salę gauti naujausių cinių apie šokius. Atidarydami duris, pamatė kad komitetas jau laiko susirinkimą. Prie stalo sėdė Pranav. Itejnys, komiteto pirmsėdis, kurs veda susirinkimą. Apie stalą sėdė kiti komiteto nariai ir narės.

"Aukso" pažvilgterėjo į visus. Štai sėdė prie stalo vyčiai — su pirmėdžiu viena panelė, kuri užimta rašymo darbu. Taip, tai Ljudvika Totilaitė, kuri yra dabartinė Vyčių kuopos raštininkė. Ji sąsininga Vyte, kurios visa širdis buvo ir dabar yra su Vyčių organizacija. Ji šiom kuopai brangi, kad rūpinasi sutvarkyti kuopos veikimą suaugusių organizacijos konstitucijos ir vėliau suaugusių nuotarių. Kadangi Ljudvika buvo veikli narė nuo pat kuopos įsteigimo, "Aukso" užklauso: "Ka čia girdušiu apie šokius?"

Ji atsakė: "Taip, rengiamo šokius. Kasmet kuopa stengiasi surengti kokį nors didesnį rengimą. Praeitais metais surengė muzikališką vakarą ir labai gražiai pavyko. Salė buvo pilna ir buvo matyt daug žmonių iš kitų miestų. Šiais metais nutarėm turėti didesnius šokius ir delto planus darome, kad visi atsilankusieji būtų didžiai patenkinti."

Viename kampe sėdė susimąstęs Antanas Trumpaitis kurs jau antrą metą pirmininkauja Vyčių 116-tą kuopa. "Sidabras" link Antaną klausė: "Antana, kada te šokiai įvyks?"

Atsakė: "Taip, rengiamo šokius. Kasmet kuopa stengiasi surengti kokį nors didesnį rengimą. Praeitais metais surengė muzikališką vakarą ir labai gražiai pavyko. Salė buvo pilna ir buvo matyt daug žmonių iš kitų miestų. Šiais metais nutarėm turėti didesnius šokius ir delto planus darome, kad visi atsilankusieji būtų didžiai patenkinti."

Panelė švelniai atsiliepė: "Kadangi norime, kad šokiai būtų kuogeriausi, pasirinkome Bancroft viešbutį, kurs yra didžiausias ir gražiausias visame Worcesterio mieste.

"Aukso" nusibodo tylėti, tad pakėlė balsą ir tarė Petru Jonyčiumi: "Petrai, ar Vyčiai kada nors praelytėje turėjo tokius panašius šokius, kokius dabar rengiam?"

Jonytis pradėjo galvodamas: "Taip, nešinau tikrai, bet manau kad turėjo du metai atgal. Aš tada nebuvau Vyty, tad būtų geriau užklausti Lillijoną Rakeckaitę, kuri yra kuopos finansų raštininkė ir labai gera Vyte. Lillijona daug nekaltai, bet jos kalbos tai darbas. Ji yra įsitikinusi, kad žmogus gali kalbėti geriau darbas negu žodžiais. Turbut mintyje josios yra šie žodžiai: "Suog daug loja, bet retai kada."

Panelė Rakeckaitė, pažūrėdama į Petrą su pusiau užmerkta akimi, atsiliepė: "1939-tais metais turėjome šokius irgi Bancroft viešbutyje. Puikiai pasisekė. Žmonų, ypatingai Vyčių, buvo atsakančiai daug. Iš kitur irgi svečių atvažiuojo. Visi pasilinksmino ir praleido džiaugsmingai laiką. Tada visi buvo parengimo sužavėti ir geriau patenkinti negalėjo būti."

Bet koki gi šokiai gali būti be orkestrų? Tas klausimas emė kankinti "Sidabro", už tad krepšeli pas Marjona Gudakaitę: "O kaip bus su muzika?"

Atsakė Marjona: "Yra keleta geriausių orkestrų čia. Buvo sunku išrinkti padaryti, bet nutarta remti lietuvių kiek galima. Taigi išrinkome lietuvių Petrą Truncą, kurs vadovauja Kavalerių orkestrui. Jo orkestras labai gerai žinomas, garsus ir nuo stumtiaučių girde kad šokiams yra vienas iš geriausių."

Kuopos nariai jau per dvi savaites platina tiketus. "Sidabras" tą pastebėjo, delto ir užklauso Julės Gudakaitės, kuriai buvo paskirtas tiketų platinto darbas: "Kaip tikėtai eina?"

Julė atsipuošiusius sušuko: "Labai gerai. Nariai eina šen ir ten ir greitai parduoda. Kal kurie net ir daugiau tiketų paėmė. Kiti telefonuoja ir reikalauja daugiau. Šis greitas pardavimas nurodo, kad visi interesuojasi. Salė didelė, tad norime priduoti užtektinai, kad visa salė būtų pripildyta."

Berta Latakaitė ir Elenora Dagilytė per visą laiką su atyda klausė į kalbančius. Abidvi neabejai seniai įstrabė. Vyčių kuopa ir džiaugiasi, kad turi progos veikti šiame rengime. I "Aukso" klausimą: "Ar pranešėte kitoms kuopoms apie šį rengimą?" Elenora, kuri turi gražų balsą muzikališkai atsakė: "Kitos kuopos visad kviečia mus dalyvauti jų rengime."

Panelė švelniai atsiliepė: "Kadangi norime, kad šokiai būtų kuogeriausi, pasirinkome Bancroft viešbutį, kurs yra didžiausias ir gražiausias visame Worcesterio mieste.

"Aukso" nusibodo tylėti, tad pakėlė balsą ir tarė Petru Jonyčiumi: "Petrai, ar Vyčiai kada nors praelytėje turėjo tokius panašius šokius, kokius dabar rengiam?"

Jonytis pradėjo galvodamas: "Taip, nešinau tikrai, bet manau kad turėjo du metai atgal. Aš tada nebuvau Vyty, tad būtų geriau užklausti Lillijoną Rakeckaitę, kuri yra kuopos finansų raštininkė ir labai gera Vyte. Lillijona daug nekaltai, bet jos kalbos tai darbas. Ji yra įsitikinusi, kad žmogus gali kalbėti geriau darbas negu žodžiais. Turbut mintyje josios yra šie žodžiai: "Suog daug loja, bet retai kada."

## USAI TU

visai net... imas, bet... bar Lietuv... gaut... nepergalima... su šešta dali... gali tame s... gali tame s... pagelbėti... kio stebuk... reitais met... visai be re... metikėtai... nie ir užėmė... viai gyven... suva, sulaužy... tas sutarti... es žodžius... ilikai atėmė... turta ir pi... kankino, ža... vnius. Nakt... susietieji pl... mieganč... us, ir namų... ar vaikus... kur į tolimą... arba pak... tavo, paliek... pasigailėj... en aimanuo... tuva paplud... ruse. Ir už... burliškai... baltus Lietuv... Dievui lie... mėjo niekai... žinome I... smaugika... pats didži... s, ir lietuvi... gaili.

## NATU

Šiuomi la i... dlijų žmo... mintis ar šita... bartinį kar... sus karas t... gantųjų Val... kųjų kokuu... zeks natural... y ateivių... Kadangi da... lo laikraščio... ssiemė pil... pnyrių, todėl... gėdu pažiūrė... niai įstatym... taralizavimą... kamai kalban... rmetiniai ar... mos šalies. S... Valstijos kar... ilieciais ka... klasifikuoja... kaiti".

PRITAIKY... GIAUSIAI... DIGAVO I... AMERIKO... WORCEST...

## Ekstra - Radio Žinios

Lietuvių Radio Korporacija dabar leidžia dvi programas, vieną šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:00 ryte, o antrą sekmadieniais, nuo 9:30 iki 10:30 ryte (Daylight Saving Time) per stotį WORL, 950 kilocycles. Šeštadienį, spalio 25-tą — 1 — Kalbės Dr. Juozas Landzius iš So. Bostono. 2 — Dainos. 3 — Muzika. Sekmadienį, Spalio 26-tą — 1 — Muzikantai iš Bostono. 2 — Dainininkė Dr. Emilija Rudokiuotė iš So. Bostono. Po programos prašome parašyti laiškelį ar atvirutę į stotį WORL, Lithuanian Program, Boston, Mass., pranešdami savo įspūdžius. Steponas Minkus

Best Seats at 60 POSTER ST. 3-4155 Phone **SPRINGFIELD** BUSES TO HOURLY ON THE HOUR

WORCESTERIO LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA Naujoje Vietoje **Carroll Funeral Home** Petras Karalius, Vėdinys 72 VERNON STREET Tel. 4-6767 — Notary Public Patarnavimas Bile Kur ir... Laikė

MOTIEJUS A. ČIVINSKAS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS Patarnavimas Dieną ir Naktį Bieduomenei už Nupigintą Kaimą KOPYLČIA DYKAI Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga 340 Harding Street WORCESTER, MASS. Tel. 5-5000



# RUSAI TURI LIETUVIŲ KLAUSYTI

visai netikėtinas išėjimas, bet ištikrųjų dabar Lietuvoje yra. Jei mesysiu, gautų bausti. Nepergalimas komunizmas šėsta dalimi pasaulio, gali tame savo žemliaus pagelbėti. Ištikrųjų šio stebuklas lietuvių tautos. Tais metais niekšai visiškai reikalo nekaltai netikėtai kaip vagys atėjo ir užėmė ramiai savitai gyvenusią mažą tautą, sulaužydami pasitarus sutartis, — duotus žodžius. Kaip alkanai atėmė visokį judėjimą turta ir pinigus. Žiauriam kankino, žagino ir žudė. Naktimis Kremlius smūstieji plėšikai užpulė miegančių lietuvių namus, ir namų šeiminkai ar vaikus išvežė nežinamur į tolimą Sibiro kalėnų, arba pakankinę nužudė, paliekant šeimą be galios pasigailėjimo verkiančių aimanuojančių. Visa tauta papludo kruvinose sraunose. Ir už ką jų žiauriam burliekiškai terorizavote kaltus Lietuvos žmonės? O Dievi lietuvio ašaros rėmėjo niekais. Kaip šiandien žinome Lietuvos žiauriam smaugikas dabar kenkia pats didžiausias smurdis, ir lietuviai visi jų neigiami.

Niekšiškas komunizmas, po priedanga darbininkų gerovei, slapta šeiminkaves Rusijoje net per 23 metus, visai ne laiku, ne vietoje ir negudriai išlindo kai yla iš maisto, išsiplėšęs į Lietuvą ir visą Pabaltiją, — parodė pasauliui savo tikrąjį veidą, — tamsią laukinių žmonių žvėrišką civilizaciją. Todėl ir nesistebėkime, kad dabar atėjo taip skubus smugis rusų tautai, žiauraus komunizmo visiškam išnaikinimui. Dabar lietuviai pradėjo ramiai atsidusti, padėję išvyti rusus su jų žmogėdiška santarka iš Lietuvos žemelės. Nors dabar lietuviai gyvena po vokiečių letena ir žiauraus karo padėtyje, vienok be įrodyto prasizengimo ir teismo niekas naktimis nebuna slapta išvežamas iš namų, kalinamas ar žudomas.

Kad rusai turi lietuvių klausyti ir dirbti kas yra įsakoma, tai sulig spaudos pranešimo yra taip: "Lietuvoje ukininkams paskelbta, kad jie laukų darbams gali gauti rusų belaisvių. Prašymai turi būti paduodami per apskričių agronomus, burmistro vardu, darbo jėgos skyriui. Karo belaisviai turi būti laikomi daržinėse su geru užraktu, spigliuotų tvorų nereikia." F. P.

# NATURALIZAVIMAS IR KARAS

Siūnami laiku, Jungtinių Valstijų žmones kankina šita šalis įsivėlė į atartinį karą ar ne. Ar Jungtinių Valstijų įstojimas karą kokių nors būdu kankina naturalizavimą nekuriu ateivių. Kadangi daug skaitytojų laikraščio iki šiam laikui neįsisėmė pilnų pilietybės popierių, todėl yra labai žinėjimai patvirtėti kaip dabariniai įstatymai tvarko naturalizavimą karo laiku. Apie tai kalbant, pavaldiniai, švietiniai ar piliečiai svietiniai ar piliečiai Jungtinių Valstijos karėje negali tapti piliečiais karo laiku. Jie klasifikuojami "ateiviai-priešais".

ti specialį leidimą nuo naturalizacijos tarnybos galvos, ir procedūra jų atsitikimuose veiks ne taip greitai kaip reguliariuose naturalizacijos atsitikimuose. 4) Ir vienintelis kitas išėmimas yra, jog Jungtinių Valstijų prezidentas turi neapribotą valią paliuosuoti imigrantų nuo klasifikavimo kaip "ateivis-priešais". Jeigu imigrantas ištikimomas Jungtinių Valstijoms yra įsteigtas. Bet šis labai retai daroma, ir tik nepaprastuose sunkiuose atsitikimuose. Ar nekurių tautų žmonės taps "ateiviai-priešais" ar ne, visvien yra labai svarbu visiems imigrantams, kurie yra ištikimi Jungtinių Valstijoms, kad tapti piliečiais. Gaila, jog daug iš jų negali tapti piliečiais. Ne jų kaltė. Jie bandė tapti piliečiais, bet pilietystė jiems atsakyta dėl vienos arba kitos priežasties. Dauguma iš jų yra atvažiuavę kaip vaikai ir jie gal visada tikėjo, jog apturėjo Amerikos pilietybę per tėvų naturalizavimą. Daug žmonių neatmena laivo vardą, neatmena dieną, mėnesį, metus jų atvažiavimo į Ameriką. Visos tos reikalingos informacijos jiems neatrodė svarbios, ir jie nė nebendė paminti ar

sužinoti jas. Dabar ateiviai, kurie nori tapti šios šalies piliečiais, randa, jog tos informacijos yra būtina reikalingos.

Žmonės su viršminėtomis problemomis, arba su kitomis, gali susinešti su Immigrants Information Bureau, 156 Fifth Avenue, New York City, dėl reikalingų informacijų.

Visi ateiviai, kurie turi visas reikalingas informacijas gali tuoj prašyti pirmų arba antrų popierių, taip, kad jeigu jų gimtinė šalis įsivėltų į karą su Jungtinėmis Valstijomis, jiems nereikės nukentėti. Turime atsminti, jog per paskutinį karą buvo sunku nepiliečiams laikyti savo darbus



ISSIRUKO NUO KARO Panelė Lisette Veris, scenos ir judomųjų paveikslų žvaigždė, iš Budapešto, Vengrijos atvyko į New Yorką laivu President Grant. Ji sėdė į laivą Bombay, India.

ne-apsaugos industrijose, ir gali vėl taip atsikartoti, jeigu Jungtinės Valstijos stotų į karą. F. L. I. S.



SUSIRINKO... Ponia Geoffrey L. Louis, du metai atgal pasuntė savo vaikus iš Anglijos į Ameriką dėl saugumo. Wellesley, ji susirinko savo 4 vaikus. Jos kelionė buvo įspūdinga, kuri tęsėsi 24 dienas. Jai keliaujant per Atlantiką, jos pasaziernis laivas buvo lydimas kariško laivo, kurio vairuotojams buvo jos vyras.

klausio. Nors ir padidinta valstybė, bet sudaryta kaimyninė skriauda negali lietuvių nei patenkinti nei suvilioti. Pagaliau, iš veiksmų žinome, kad ne Hitleris yra laisvės tautos nesėjas ir ne jis tvarkys Europos žemėlapi. Tat, svarbos tokiame projektui visiškai nepričiuotina. Kas liečia "New Europe" paskelbtą projektą, jis kitos kilmės ir tendencijos. Jį galima spręsti jau iš to, kad patiekiamam žemėlapyje Lietuvos sostinė pažymėta Kaunas. Vilnius žemėlapyje visai nefigūruoja kaip nefigūruoja joks provincijos miestas, vadina, net federatyvinėje valstybėje jis palieka Lenkijos ribose.

Tas projektas, kaip teisingai pažymėjo p. Pusta, turi aiškiai teigiamą skaldyti Babiltonės valstybes. Lieuva yra Pabaltės vasybių entantės iniciatorė. Jokią pagrindo nėra daleisti, kad netuvių tauta būtų savo nusistatymą dėl Pabaltės valstybių bendradarbiavimo pakeitusi. Priešingai, bendras pereitų ir šių metų likimas jas dar labiau surisio. Latvijos ir Estijos prieš tų tautų valią paaukojimas būtų kriminalas. Reikia manyti, valstybės kariaujančios prieš agresiją ir pavergtų tautų išlaisvinimą, niekada su tuo nesutiks.

Lietuvių tauta nei joks jos politikas nekada atstaciaus nepriklausomą valstybę, nesiekė XIV amžiaus raių. Ji nesidavė suviliojama paigginamai mažesnio Hymanso projekto, kuris reikė viniųs gražinimą bet Lietuvos pavergimą. Ji nesiduos ir naujų projektų suviliojama. Projektų pasirodymas turi dar labiau paskatinti lietuvių budėti. Lietuvių tautos, be pažiūrų skirtumo, troškimai ir norai pasauliui ir tiems, kuriems tai privalo žinoti, žinomi. Visą nepriklausomybės laikotarpį, suvirš 20 metų, viešai ir įvairiomis progomis, lietuvių skelbė pasauliui ką jie skaito savo žeme ir kame jie jautėsi nuskriausti.

Klausimas, ar Europa ateityje tvarkysis federatyviniais ar kitokiais pagrindais, tėra tuo tarptarpu akademinio pobūdžio. Peranksti šis klausimas šiuo metu iš esmės spręsti.

# KIAULINUOSE VAGONUOSE BOLŠEVIKAI DEPORTAVO LIETUVIŲ ŠEIMAS SIBIRAN

— Berno laikraštis "Der Bund" įdėjo tokį straipsnį apie lietuvių deportavimą iš Lietuvos: "Trumpai prieš vokiečių rusų karą lietuvių tauta, išbuvusi bolševikų okupacijoje vienerius metus, išgyveno tikrai šurpius dienas, ir naktis. Tųkstančiai GPU agentų, kurie specialiai tuo tikslu buvo atsiusti iš sovietų valstybės gilumos, suėmė visame krašte civilinius gyventojus ir tarp birželio 13 ir 17 d. mašiniai transportavo Rusijon. Ne tikimai vyrai buvo gabenami į gyvulinis vagonus; ištisos šeimos — moterys, vaikai, seniai ir ligonys buvo kišami į vagonus ir gabenami sovietų Rusijon. Kiek tokiu būdu žmonių išgabenta, šiuo metu dar tiksliai negalima pasakyti. Lietuvos Raudonasis Kryžius nių. Iš rastųjų lydraščių matyti, kad vien tikiai per Naujosios Vilnios geležinkelio stotį išvežta 871 gyvulinis vagonas, prigrus-tas žmonių. Į kiekvieną vagoną buvo sukremama po 40-70 žmonių. Iš lydraščių taip pat matyti, kad Medvežją Gorą (Rytų

Karelijoje) ir t.t. Mes esame gavę Lietuvos Raudonojo Kryžiaus pirmininko Dr. A. Garmaus raportą. Tenka pažymėti, kad Dr. A. Garmus caro režimė laikais ilgus metus gyvenė Šveicarijoje kaip politinis emigrantas ir Berne studijavo. Bolševikai jau buvo ėmėsi žygijų tarp birželio 26 ir 29 d. išgabinti antrą "liaudies priešų" partiją. Tačiau birželio 22 d. prasidėjo karas, o birželio 23 d. sukilo visa lietuvių tauta, norėdama nusikratyti teroro režimo. 4,083 užmestųjų, 8,000 sužeistųjų — tai šios tautos sukilimo balansas lietuvių pusėje. Karo veiksmi tarp vokiečių ir rusų kariuomenių Lietuvoje netruko nei vienos savaitės, tačiau šio trumpo laiko užteko sunaikinti ištisiesiems miestams.

Apie masinius lietuvių transportus praneštą Tarptautiniam Raudonajam Kryžiui, o taip pat Amerikos Raudonajam Kryžiui. Jų prašyta imtis visų žygių, kad nelaimingų žmonių likimu būtų susirūpinta ir jų kančios palengvintos. Ateitis parodys, ar daugelis iš jų dar bus išgelbėti."



GUBERNATORIAUS ŽMONA Buvusi ponia Emily Radcliffe Case, našlė, kuri neseniai ištekėjo už Arthur H. James, Pensilvanijos gubernatoriaus.

# KIBIRKŠTYS

Lietuviški stalinikai kai smaugiami desperatiškai šaukia: "Jau šešiolika savaičių kai raudonoji armija, orlaivynas ir raudonasis laivynas gina visą pasaulio civilizaciją, kultūrą, ir tautų laisvę. O ką daro Anglija? Kodėl ji nepradeda mušti priešų iš Vakarų?!"

Na, o ką darė raudonoji Sovietų Sąjunga kai Hitleris su savo pragariška karo mašina užpuolė Lenkiją, paskui Prancūziją, Angliją ir kitas mažesnes valstybes? Ar raudonoji sovietų sąjunga su savo raudonąja armija, orlaivynu ir raudonuoju laivynu pradėjo mušti priešą Hitlerį už ryltas, kad gelbėti nekaltai užpuiltas valstybes? — Anaipolt ne!..

Tada mat sovietų sąjungai nerupėjo viso pasaulio civilizacija nei kultūra. Tada Sovietų Sąjunga su raudonuoju Stalinu priekazy, banditiškai talkininkavo Hitleriui ir dalinosi grobiu ir ciniška džiaugėsi, kad "kapitalistinis karas siaučia pasauly."

Šiandien, kada Hitleris atskulo savo pragarišką karo mašiną priešais savo buvusį partnerį — sovietų sąjungą, tai ji ir visi jos garbintojai užsieniuose gultu reikalauja, kad Anglija ir Suveikaluos Amerikos Valstybės pirmoj vietoj šoktų gelbėti sovietų sąjungą, kuri pirmiau tom valstybėm kasė pražuties duobę.

Jeigu sovietų sąjungai būtų rūpėję pasaulio civilizacija, kultūra, dargi tautų laisvę, jeigu sovietų sąjunga nebūtų banditiškai užpuolus Suomiją, pavergus ir nuterijus Estiją, Latviją ir Lietuvą; jeigu sovietų sąjunga nebūtų dalinuisi grobiu su savo partneriu Hitleriu, o būtų stojusi Lenkijos, Prancūzijos ir Anglijos pusėn, gelbėti pasaulio civilizaciją, kultūrą ir tautų laisvę, tai šiandien ją — tą sovietų sąjungą nebūtų ištikusi toki baisi katastrofa. Hitlerio kariška mašina būtų buvusi sutriuškinta pirmose karo dienose.

Kadangi sovietų sąjunga per eilę metų demonstravo savo "galingąją" armiją, pavergdama mažesnes už save valstybes, ir troško pražuties "kapitalistinėm" valstybėms, tai šiandien ji pati susilaukė tos pražuties. Kada šios eilutės pasiekus skaitytoja, gal suviliotus sąjungą jau bus praradus savo sostinę Maskvą.

Jau prabėgo pora mėnesių nuo to laiko kai įvyko Kanados lietuvių seimas, o socialinio plauko, atsiprašant korespondentai dar vis verda smalą socialistų Naujienose apie buvusį seimą, juo labiau apie Kanados lietuvių tarybos sekretorių p. K. Burę.

Matomai, kad tas Burė kaip tautinės minties žmogus, skaudžiai užmirė kur nors ant tarptautinio socializmo korno, kad tie socializmo garbintojai dar ir šiandien šaukia ant Burės ir bando net ir pačią seimo eigą apversti aukštyn kojom. O kad tie, kaip ir jie patys giriasi esą "socialistinės minties" slapukai, verda smalą ir nori pakenkti K. L. T. veikimui. O kad taip yra, rodo ir tas faktas, kad vienas iš rimčiausių Kanados lietuvių socialistų, bu-tent p. J. Jokubynas pasipiktino tų slapukų rašiniais Naujienose, ir gana rimtai juos subara. Budėkite, Kanados lietuviai, ir numaskuokite tuos slapukus, kurie drumsčia jus tarpe vienybę ir bando kenkti jusų veikimui lietuvių ir Lietuvos reikaluose. Titnagas

LIO Siamie Koncerte ABRAITIS is...  
Musų Vytis ir...  
Kad gana stambiai...  
Kadangi daug skaitytojų...  
Išskiriant tik sekančius —  
1) Tuos, kurių prašymai dėl...  
2) Tuos, kurie gavo savo "pirmas popieras" nors du metus prieš karo pradžią.  
3) Tuos, kurie gali gauti "antras popieras" be pirmų popierių, del apsidavimo priežasčių su Amerikos piliečių arba kitų priežasčių, šie gali tapti piliečiais, nors karo stovis egzistuoja tarpe jų gimtinės šalies ir Jungtinių Valstijų. Jie privalo gau-

**NAUJA LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA**

PRITAIKYTA AMERIKOS LIETUVIAMS SU REIKALINGIAUSIAIS ANGLŲ KALBOJE PAAIŠKINIMAIS. SUREDIGAVO DR. D. PILKA. KAINA \$1.00. GALIMA GAUTI AMERIKOS LIETUVIO KNYGYNE, 14 VERNON STREET, WORCESTER, MASS.

Šita gramatika daugiausiai taikoma del čiagimusių jaunuimo, kad galėtų tinkamai savo tėvų kalbą išmokti su anglų kalboje pateiktais paaiškinimais.

Todėl patartina kiekvienam čia gimusiam jaunuoliui ir jaunuoliai šią gramatiką įsigyti. Išigiję, busite patenkinti, kad greitai išmoksitė taisykliška lietuviškai skaityti ir rašyti sulig šioje gramatikoje pateiktų taisyklių.

**WINSKAS**  
TORIUS  
ir Naktį  
igintą Kainą  
I dojimo Istaiga  
Tel. 6-6000



**AMERIKOS LIETUVIS**  
 The American Lithuanian Weekly published every Saturday by  
 Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.  
 Yearly subscription: in U.S. \$2.00 In Foreign Countries ..... \$2.50  
 One half year ..... \$1.10 One Half Year ..... \$1.50  
 Single Copies ..... 5 cents  
 Advertising rates on application

---

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išeina šeštadieniais, leidžiamas  
 G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

---

Metinė prenumerata: S. V. \$2.00 Užsieniuose—Lietuvoj .... \$2.50  
 Pusei metų ..... \$1.10 Atskiras numeris ..... 5 centai  
 Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata  
 turi but apmokėta iš anksto.

---

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post  
 Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879.

# Dienos Klausimais

## New Yorko ir Apie linkės Tautininkų Konferencija

Spalio 19 d. š. m. Brooklyne įvyko Amerikiečių Lietuvių Tautininkų Sąjungos konferencija. Konferencijoj beveik išimtinai dalyvavo vien tik New Yorko ir apie linkės tautininkų pažūrų veikėjai ir kiti. Tiesa, vienas kitas buvo iš toliaus, bet palyginamai maži, todėl visos formalumas, visos ceremonijos buvo sulig New Yorkiečių tvarkos ir noro.

Viršminėta draugija įsikūrė apie metai atgal Philadelphiaj, kur dalyvavo iš daugelio kolonijų veikėjų, bet dėka vadovybės taktikai, ypatingai kas liečia iš Lietuvos pabėgėlius, kitų kolonijų veikėjai pasidarė nelabai prielankūs.

Nežiūrint visų keblumų, vietiniam veikime, New Yorke ir apie linkėse yra pamato manyti, kad su laiku viskas eis geron pusėn. Jeigu vadovybė, į kurią įeina ir jaunosios kartos sugebės rimčiau dirbti, tai galima laukti pasekmių. Labai daug verta laukti iš naujai atvykusių jaunuolių iš Lietuvos, nuo kurių Amerikos lietuvių ateities likimas labai daug priklauso.

Principė čia kalbu apie lietuvišką kultūrą, sąmonę, o ne kaip tautininkų partiją, mat visos iki šioliai buvusios lietuviškos partijos buvo ir yra tik lik nudžiuvusio medžio lapai, kurie tik nešvaros padaugina. Ekonominiai ir kultūriniai visos Amerikos lietuvių "partijos" kliekos, ne tik ką nieko gero nedavė, bet dar buvo distraktyvio darbo šalininkai, kad pateisinti savo kliekos nešvarius darbus.

me. Jeigu viršminėta draugija mano tik politikauti kaip praėjusiais metais, kad buvo daroma kai kuriais atvejais, jos egzistavimas mums bus nesvarbus ir pagrindiniai nereikalingas. Ši klausimą tik pati draugija ir jos vadovybė galės išspręsti, visi kiti šiame klausime yra bejėgiai. Linkėtina gerų pasekmių!

### Tautos Fondas

Malonu pastebėti, kad Tautos Fondas, kuris yra dalimi A. L. T. S. ir kurių valdybos veikė iki šiam laikui bendrai, sutvarkė savo fondą, taip gražiai ir su tiek mažai išlaidų, ir faktinai proporcingai parėmė Lietuvos pabėgėlius daugias negu bile kuris Amerikos lietuvių Fondas Amerikoje.

Jis taip buvo sutvarkytas iki šioliai, kad sudaro garbės višiams Amerikos lietuviams. Už tą darbą ir gerą tvarką, verta pačiuoti, jeigu rašėjas neklysta, adv. Kostui Jurgėliui, kuris nemažai laiko ir darbo pašventė, taipgi p. Ginkui, kuris padarė viską kas buvo galima, ypatingai per savo lietuvišką radio programą.

Linkėtina, kad šis Tautos Fondas ir ant toliau būtų tokis tobulas, tvarkingas. Aišku, kad a visą visuomenę įvertina ir tinkamai prisidės prie to darbo, kuris yra tvarkingas ir aiškus savo siekiams, ir Amerikos valdžiai žinomas kaip tokiš.

Tolesniam viršminėto Fondo darbui įeina didžioje mūsų gražioji lytis, butint ponis Pranė Lapė, Ona Valaitienė, Vaileta Tysliavičienė ir Elzbieta Jurgėlienė. Iš šių ponių mes laukiame netik gerų, bet ir geresnių Lietuvai paramai pasekmių. Manau, kad ponios supras svarbą be komplimentų!

## Amerikos Valdžia Rengiasi Pertvarkyti Fondus

Pastarionis dienis iš Washingtono išėjo žinia iš The President's Committee on War Relief Agency, kur aiškiai matosi, kad Amerikos valdžia labai gerai žino kas dedasi pas atskirų tautų gyvenančius Amerikoje fondus. Matoma FBI. padarė tinkamas investigacijas.

Šis Amerikos valdžios, ypatingai Prezidento Rooseveltto žygis yra vertas sveikinimo, ne tik mūsų tautų fondų reikale, bet ir mūsų lietuvių. Mat, Amerikos valdžia uždarys visus tuos fondus, kurie iki šioliai yra nesiregistravę ir gal nemažai tų, kurie yra užsiregistravę, bet padaro per daug didelis išlaidas sukėlimui pašelpo; taip sakant, jie parodė nenuoširdumą tame darbe.

Tie, kurie, nesiregistravo ir rinko aukas, nors jie ir nesuntė aukų į užsienį, jie privalėjo registruotis, gali susilaukti ir pabaudos. Mat kai pas kurias Amerikoj gyvuojančias tautas atsirado labai daug fondų ir kaip dabar pasirodo, tai ne visuomet buvo jų tikslas, kad padėti karo nukentėjusiems.

Pas lietuvius irgi atsirado visokių fondų ir kai kurie tų fondų valdovai pasirodė net grasintojai tiems, kurie nepritarė paprastam smurtui. Tokia taktika prie naujai prirengiamos tvarkos greičiausiai prieis savo kelio galą.

Tos tautos ir tos organizacijos, kurios sutvėrė po savo paskirtų asmenų globa, bet nesutvarkė tinkamai savo fondus,

## LENKAI IR VILNIUS

Anglų kalboje Penguin specialioj serijoj išleista knygtė: "Poland" parašyta W. J. Rose. Skyrūje išvardintam "The First Twenty Years" rašoma ir apie Lietuvą. Ten sakoma:

"Prieš 600 metų, Vilnius buvo didžiulės Lietuvos imperijos sostinė, kurioje, kaip istorikai tvirtina, lietuviai tesudarė aštuntą dalį gyventojų. Po unijos su Lenkija sekė svarbios permainos, daugiasia Katalikų Bažnyčios įtakos dėka. Vilnius su laiku pasidarė lenkišku miestu kaip Breslau vokišku ar Strasburgas prancūzišku. Mes matėme Vilnių, kaip vyriausią lenkų romantinio laikotarpio judėjimo centrą po 1815 metų. Viešintelė kita svarbesnė pažymėtina Vilniuje įtaka, be 19 šimtmečio įvestų rusų elementų, buvo žydai, kurie sudarė didelę gyventojų dalį. Tokia padėtis, be abejo, buvo labai apgailėtina vadamams, atgimstančios lietuvių tautos, kuri kartu su lenkais kovojė ir kentė carizmo jungą. Jie laikės nuomonės, kad Vilnius yra jų "šventasis" miestas, nors is-

torinis procesas visiškai padėti pakeitė. Dar vienas esminis dalykas atsimintina. Jei lenkai nebutų sumušę bolševikų kariuomenę 1920 m., nebutų buvę nei laisvos Lenkijos, nei laisvos Lietuvos. Kartą tai atsiekus, nebuvo galima, kad kitokia pretenzija į Vilnių galėtų lygintis su lenkų. Mažiau kaip 10% lietuvių tėra mieste, o apylinkių gyventojai yra baltgdžiai ir lenkai. Butų buvęs didelis politinis "gafas" Lietuviai gauti išplėstas sienas, kokiu reikalavo ekstremistai, lygiai kaip sienos prieš Lenkijos padalinimą butų buvę Lenkijos nelaimė.

"Duoti didelis mažumas prieš jų valią bet kokiai valstybei sudaro didelio pavojaus visiems ir teatėsa nelaimę tiems, kuriuos tai liečia.

"Kas faktinai šiame dalyke nulėmė tai, žinoma, Maršalo Pilsudskio asmenišką prisirišimą prie graūzas istorinio miesto, kuriame jis užaugo. Naudojama akcija buvo priešinga Alijantų instrukcijoms, bet žmonės, kurie ėmėsi veikti žinojo, kas daryti-



**ISRADĖJAS SUIMTAS**  
 Federal teisme, New Yorko mieste, šis vyras buvo įtartas už neteisingu būdu paėmimą \$10,000. Jisai save vadina kapitonas Philip del Fungo Giera. Jisai sako, kad yra išradėjas ir išrado dujas, kurios gali užmigdyt visą armiją.



**ARMIJOS MORALĖS VIRŠININKAS**  
 Frederick H. Osborn, 52 metų, 6 pėdų, 8 colių, New Yorko bankieris, Washingtono pradėjo eiti savo pareigas kaip Armiijos Moralės viršininkas. Prezidentas Roosevelt jį paskyrė, gi pirmiau jisai buvo tam tikro Karo departamento komiteto pirsišėdis. Tas komitetas rūpinosi apie Armiijos pramogų ir gerovės problemas.



**LABAI MĖGSTA MOKYKLĄ**  
 Jo metų berniukai paprastai nemėgsta mokyklą, bet Carl Mason, 11 metų, iš Pembroke, Mass., džiaugiasi pradėjęs mokslus. Jisai išmoko vaikščioti tiktai prieš šešis mėnesius. Nuo jaunų dienų iki vienuoliktų metų, jisai gydėsi liginosė del nugarkaulio džiūvos.

gali susilaukti nesmagumų. Mat tie laikai jau seniai praėjo, kada nemokšai grinorius išnaudavo, ypatingai jų gerą valią. Šiandien, ir pačių Amerikos lietuvių gyvenime yra inteligentijos ir padorios inteligentijos, kuri netoleros raktierius, priešingai, stengsis, kad žmonių aukos būtų tam, kam jos buvo skirtos.

### "Šeškai" ir Fondai

Taip gyvenimas eina savo keliu. Sąžiningos pastangos, žmonių gėri norai ir nuosirdžios aukos su laiku bus sutvarkytos. Tie, kurie, kaip ŠESKAI smardina svietaines laike susirinkimū, ir tos SLA. kuopos, kuriose tokis kvapas atsiranda, jau laikas būtų ŠESKŲ lizdų kurėjus prasalinti, iš visuomeninio darbo, kur jie kaip nemokšai nesugeba tinkamai dirbti. Taip-

gi reikia jiems priminti, kad jų vardinami "ŠESKAI" ne taip blogai užuodžiami kaip jų draugai, kurie ne tik savo rubus pasmardina, grindų spalvą gadina, bet ir jų draugų garbei vainikus nepina. Todėl Worcesterio kai kuriems nemokšams verta įsidėmėti, kad vietoj ieškojimo šesku, pirmiausia paoustyti savuosius draugus, ypatingai "korespondentus", kurie taip atsiuduoda, kad net svietaines lengus prisieina atidaryti, kad kvėpuoti būtų lengviau.

Ar šito pakaks, ar norima toliau ir prie įvardinimo eiti????  
 Inž. Br. F. Simons-Simokaitis

## SVETIMŠALIŲ TURTAI PRIVALO BUTI SURAŠYTI

Pagal įsakymą, kuris buvo išsiųstas iš Washingtono rugp. 18 d., raportai reikalaujami visų svetimšalių turtų priklausomų svetimos valstybėms arba jų piliečiams, kurie gyvena šiame krašte po tam tikros datos. Savininkai nejudomo turto (property) ir tie, kurie žino apie turtą svetimšalių nuosavybėje, pršomi padaryti raportą (arba sarašą) ant blankos TFR 300, prieš pabaigą spalio mėnesio. Šios formos gaunamos iš Federal Reserve ir kitų bankų. Šis įsakymas turėjo veikti tik ligi rugsėjo pabaigos, bet laikas tapo protestas. Išimtis yra padaryta "generally licensed" nacionalams, tai yra tie, kurie apsigyveno šiame krašte nuo birželio 17 d., 1940 m. išskiriant Norvegiją, Daniją, Belgiją, Holandiją ir Luxemburgą, kurių turtai buvo įšaldyti prieš birželio 17 d., 1940 m. Turtus, kurių vertė yra žemiau \$1,000 ir bankų įdelius žemiau šios sumos nereikia raportuoti.

vo dėl apsaugos tų, kurie turėjo įvestmentus svetimos šalyse ir kad jų pinigai neprapultų ašies armijoms įėjus.

Kadangi tarptautiška krizė liečia Jung. Valstijas, musų tautinis interesas kontroliuoti šiuos turtus pasidarė būtinas, ir birželio 14 d., 1941 m. Prezidentas davė įsakymą įšaldyti svetimšalių turtus (foreign holdings), tarp jų ir Vokietija ir Italija. Šis valdžios įsakymas yra duotas todėl, jog Jung. Valstijos finansinei išteklei (financial facilities) nebutų panaudoti kenksmingu būdu prieš valstybinę apsaugą ir kitus Amerikos interesus ir, kad neprileisti prie likvidacijos Jung. Valstijose turtų, kurie buvo užkariauti neteisėtu būdu ir, kad sumažinus prieš valstybinį veikimą Jung. Valstijose.

Ivykdymas šio įsakymo sudarys cenzą ne tik visų turtų trisdešimtis Europos valstybių kartu su Japonija ir Kinija, kurių turtas buvo įšaldytas prieš liepos 26 d., 1941 m. bet ir turtų priklausomų valstybėms ir jų nacionalams kurie nebuvo įšaldyti. Į šį sarašą irgi įeina valstybės kurių turtai buvo įšaldyti bet vėliau atšaukti butent Meksika, Brazilija ir net Rusija.

Prirengimas šio sarašo labai apšunkins didelias New Yorko banko įstaigas, nes tai užims apie 25,000 darbo valandų.

Tikslas šio sarašo yra įvykdyti didesnę kontrolę svetimšalių turtų negu buvo galima ligi šiol. Pagrindinis įšaldymo tikslas bu-

Nors siuntimas pinigų į užsienį yra sumažintas, Jung. Valstijos leidžia siųsti pagelbą tiems, kuriems ji yra reikalinga. Šiuo metu laiku bankų persiuntimai nepamažėjo nors siunčiama suma yra apribuota. Tiktai \$100. per mėnesį galima siųsti svetimos valstybės piliečiui. Tą pačią sumą galima siųsti kiekvienam šeimos nariui. Su kiekvienu persiuntimu reikalinga paduoti pasirašytą pareiškimą, kuris liudija, kad tie pinigai būtina reikalingi pragyvenimui.

Amerikos piliečiams galima siųsti \$400. daugiasia per mėnesį ir kitas \$1,000 kelionės išlaidoms kuomet pilietis turi būti repatrijuotas.

Paruppinimai reikalauja specialaus leidimo kada pinigai priklauso tam kuriam siunčiami. Priekietais dokumente reikalinga išaiškinti, kad tie pinigai nekontroliuojami tų, kurių tur-

na geriau už Vakarų Europos valstybės vyrus."

Su viršum pustrėčio šimto puslapių knygtėje, palyginamai trumpai apibudintu Vilniaus klausimu, labai daug pasakyta ir atvirai atskleista lenkiška galvosena. Reikia manyti ligi dabar ji bus žymiai pasikeitus. Vargiai dabartiniai metu autorius drįstu tvirtinti, kad teisių į kitų tautų miestus turi tas, kas nugalė karo lauke. Mums rodos, lenkiškas miestas palieka lenkišką nepriklausomai nuo to ar Vokietija ar Sovietai jį atplėšia. Lygiai lietuviškas Vilnius palieka lietuviškas nepriklausomai nuo to, kad lenkai sovietus nugalė. Tyčiotis iš Vakarų Europos valstybės vyrų, kad želigovskiadoms "veikėjai" geriau nusimanė kas darytina Vilniaus krašte yra mažiausia neatsargumas. Mums rodos ir autorius ir gyvieji želigovskiadoms "veikėjai"

kaip tik visas savo viltis yra sudėję Anglijos ir Amerikos valstybių vyruose.

Grįsti savo teisę į Vilnių Pilsudskio asmenišką prisirišimu prie to miesto yra didelis pasityčiojimas. Pilsudskio prisirišimas nepalyginti su lietuvių tautos prisirišimu. Jeigu Vilnius buvo lenkų tam tikro laikotarpio romantizmo judėjimo centras, tai ką bekalbėti apie lietuvius, kuriems Vilnius buvo ir tebėra viskas.

Kas liečia lenkų statistines žinias Vilniaus krašte, yra žinoma, kiek jos vertos. Todėl daugiau patikėtini objektingesni statistiniai daviniai nustatyti prieš lenkų okupaciją.

Taip tikrovė įrodė, kad didelė nelaimė turėti "išplėstas sienas", todėl "išplėstų" sienų Lietuva ir nesiekė. Tas priekaištas geriausiai tiktų priekams lenkam ir tai nėra tik lietuvių nuomonė.

### LIETUVYS SVETIMTAUČIŲ TARP

Neseniai anglų kalba išėjo įdomi knyga "THE BOOK OF MODERN POETRY, 1941", turi 930 puslapių. Kaina \$4., gražiūose virsuose. Suregavo ponis Margareta Nelson, išleido — Avon House, Publishers, New York. Kitaip tariant, antologija, arba gražiausias eilių rinkinys. Redakcinio buvo atsiųsta virš dvylikos tukstančių Amerikos poetų kurinių. Išrinkta tik geriausi, viso tik 889 eilėraščiai. Jų tarpe yra vikusiai parašyti du eilėraščiai, garbingo musų lietuviu, Kazio Vidikausko (Philadelphia): "God Save Our Land" ir "God—Our Leader—King".

Kiekvienam autoriui paskirta vienas puslapis ir įdėta po du eilėraščiū. Autorių biografijoms pavesta 41 psl., ten telpa ir apie musų rašytoją. Linksma ir malonu matyti tokiame gražiame leidiny, kur rinkiniai veikalai sudėti, lietuviu raštus skaityti. Garbė už tai Kaziu Vidikauskui.

Šia proga tenka kiek pasakyti apie minėtą eilę autorių. Kazys Vidikauskas yra senas plunksnos veikėjas, apdovanotas Gedinamo Ordenu už veikimą spaudoje ir Philadelphiaje, ta, proga, buvo gražiai pagerbtas. Jis rašė daugely laikraščiu, net septyniomis kalbomis: lietuviškai, lenkiškai, angliškai, rusiškai, slavaiškai, ukrainiška, esperanto. Jo eilėraščių apie Lietuvą yra spausdinta ir japoniškai, ta mačiau jo rinkiny. Tuose laikraščiuose, šalia bėgančiaisiais reikalais ir poezinių raštų, telpa ir grynai patriotinio turinio raštai, papuosti atatinkamais atvaizdais. Teko matyti atvaizdus svetimtaučiu spaudoje su jiems pavestomis eilėmis sekančių garbingų musų veikėjų: prez. A. Smetonos, D. K. Vytauto, p. T. Belienės, prof. H. Biržiškos, gen. Raštikio, Gen. Kon. J. Budrio, vsk. Bučio, vsk. Matulionio, Ad. Jakšto, kun. J. Tumo, art. Em. Mickunaitės, art. A. Kaskas ir dk. Del jo gabumų rašiojuose svetimtaučiu yra vertinamas ir jo raštai su malonumu priimami darbuotis.

Pagerbkime tuo būdu tautos kuklų spaudos darbuotojū! Taip besielgiamu sime jaunuosius, suteikiame jų paanašiai kaip K. Vidikauskui.

### Pabaltės Valstybių Ateitis

Londonė leidžiamam žurnale "Free Europe" š. m. rugsėjo mėn. 5 d. tilpo žinutė: "Pabaltės valstybių ateitis", kurioje rašoma:

"Pranešama, kad trijų Pabaltės Valstybių ministrai Londonė, August Torma (Estija), Charles Zarine (Latvija) ir Bronas Balutis (Lietuva) įteikė notas Britų Vyriausybei, kuriose atnaujinama protestas dėl jų kraštų svetimos okupacijos. Jose reikiama pageidavimas atgauti politinę nepriklausomybę po karo. Tai atatinka praeito Atlanto pareiškimu, kuriame reikiata užtikrinimas, kad bus teritorijali pakaitėjimas neatatiktų laisvai paruoštas suinteresuotų gyventojų nuomonėms.

"Panašias notas Pabaltės valstybių atstovai Vašingtonė, hannes Kavai (Estija), Bilmanis (Latvija) ir Zadekis (Lietuva) irgi įteikė "Ir Londone ir Vašingtonė baltės valstybių ministrai pripažįstami teisėti tų valstybių atstovai."

### "Nowy Swiat" Kviečia Visuomenę N Maldauti Sovietų Malonės, Bet Reikalauja

Rugsėjo 30 d. laidoje pats redaktorius P. Yolles nurodo, kad visos Lenkijos valdžios pastangos susitarti su Sovietų valdžia dėl pagelbos ištreptiems ir išsiųstiems lenkam karius ir civiliams iki šiol nedavė mažiausių rezultatų. Sovietai jokiū būdu neįsileidžia vartotų drabužių, o už naujus daiktus reikalauja to kį aukštą mutitą, kad

Spalio 25-tą dieną, 1941 m.

ju yra Norvegija, Belgija, Latvija, Estija ir Rumunija.

Perlaidos Lenkijai, Graikijai ir Albanijai, susisiekiams galimas su ja, Prancūzija, Bulgarija, Svedija ir Šveicarija.

Valdžios nusistatymai specialiu leidimu džiūvos mums ir vartojamas bankose pinigų normaliam meniniams reikalams ir reikalams nėr varžomų et-licences" yra išduoda nacionalams teisė ti bizniu ir visokiams pabėgėliū reikalams.

Daug nesuprątam dēl įšaldytų pinigų, nes nepriklausomai, bet netaisėtai daroma. Bet, ku, kad žmogus pabėgęs, okupuotų kraštų, nepabėgęs, limybės spaudimu padaryta kontrolė giminių, kuri Taigi visi prašymai turi sargiai peržiūrėti.

Kelios Europos valstybės besirepreizams ir įšaldyti venančių Amerikos pinigų lius. Tad kuomet supras jog tik iš Amerikos pinigų čiam giminiems užsien, ten jokių pinigų nepaunama šalyje tokis nesmagumų amerikiečiams kitose neturi jokio pamato.

J. Žilėvičius

Spalio 25-tą dieną, 1941 m.

Autata,

ciologai žmogų ty, draugij stanciu gyvul tnis žodis mu kmo atžvilgiu nuog gyvul ita, jei kalb vsijumą.

ad žmogus iš mėgsta bend ma, mums rijos, sociali mokslai. Jau da pabėgėliams atrod, apgraštas, ži negera buti ž ku, kad žmogus pabėgęs, okupuotų kraštų, nepabėgęs, limybės spaudimu padaryta kontrolė giminių, kuri Taigi visi prašymai turi sargiai peržiūrėti.

Kelios Europos valstybės besirepreizams ir įšaldyti venančių Amerikos pinigų lius. Tad kuomet supras jog tik iš Amerikos pinigų čiam giminiems užsien, ten jokių pinigų nepaunama šalyje tokis nesmagumų amerikiečiams kitose neturi jokio pamato.

J. Žilėvičius

Spalio 25-tą dieną, 1941 m.

Autata,

ciologai žmogų ty, draugij stanciu gyvul tnis žodis mu kmo atžvilgiu nuog gyvul ita, jei kalb vsijumą.

ad žmogus iš mėgsta bend ma, mums rijos, sociali mokslai. Jau da pabėgėliams atrod, apgraštas, ži negera buti ž ku, kad žmogus pabėgęs, okupuotų kraštų, nepabėgęs, limybės spaudimu padaryta kontrolė giminių, kuri Taigi visi prašymai turi sargiai peržiūrėti.

Kelios Europos valstybės besirepreizams ir įšaldyti venančių Amerikos pinigų lius. Tad kuomet supras jog tik iš Amerikos pinigų čiam giminiems užsien, ten jokių pinigų nepaunama šalyje tokis nesmagumų amerikiečiams kitose neturi jokio pamato.

J. Žilėvičius



ST. MARKAUSKAS

# Tauta, Valstybė, Laisvė

...logai žmogų vadina socia-  
ty. drauginį gyvenimą  
...ancijų gyvuliu. Nors pa-  
...šodis mums neįprastas,  
...mo atžvilgiu žmogus veik  
...noo gyvulių nesiskiria.  
...ita, jei kalbėti apie žmo-  
...visumą.  
...ad žmogus iš savo prigim-  
...mėsta bendruomenės gy-  
...mums sako žmoniškos  
...Daug nesuapratimo  
...išaldytų pinigų, ne be-  
...pabėgėliams atrodė.  
...eisėtai daroma. Be-  
...kad žmogaus padė-  
...uopuotų kraštų, nepa-  
...ybs spaudimo padė-  
...ntrolė giminių, kuri  
...igi visi prašymai turi  
...giai peržiūrėti.  
...Kelios Europos valsty-  
...reprezantams ir įsaki-  
...ancijų Amerikos pili-  
...Tad kuomet supa-  
...tik iš Amerikos pini-  
...giminiųs užsien-  
...monijos dalis, kurią jungia  
...viena vieną praeitis,  
...mas kilimas, vieni dvasios  
...ta (kalba, papročiai, budas  
...). Iš to kas sakyta atrodo,  
...tautos bendruomenė yra to-  
...ne ir tvirtesnė už valstybę.  
...letuvių, lenkų ir kitos tau-  
...neseniai savo valstybių ne-  
...tautos, gis su valstybių  
...mū nedingo. Žydų tauta jau  
...simit su viršum amžių kaip  
...savo valstybės, bet kaip  
...ta yra itin atspari. Mes ži-  
...kad žydai neturi savo teri-  
...jos, kad jų tautos vaikai iš-  
...tyti po visą žemės rutulį. Ši-  
...tautisko susipratimo ir at-  
...umo ir mes lietuviai turė-  
...nem pavydėti. Tačiau nepai-  
...to, kad tauta gali egzistuoti  
...valstybės, valstybė yra  
...tos vainikas. Tauta be val-  
...tys yra našlaitė, kurią  
...dėjai gali į karstą pagul-  
...istorija rodo tautų pėdsa-  
...kuriuos del valstybių žu-  
...giniui ir pačios išnyko.  
...mas pavyzdžiui yra Mažoji  
...tava. Dar amžius būtų pra-  
...sveitimųj gloybį ir visa  
...išmonėjej samonė tame krašte  
...Todel visos tautos sten-  
...turi turėti savo valstybes. Tie-  
...valstybė savo pileičiams lyg  
...ta yra, tačiau giliau pa-  
...vėjus plisai nusveria minu-  
...Ant teisųjų grandinėlių yra  
...saryta: "Servi legum sumus,  
...liberi esse pasimus": įstaty-  
...veigais esame, kad laisvi  
...tume būti. Tai plati ir gili  
...mė. Valstybė įstatymais ru-  
...nuodama žmonių veiksmus,  
...pats gerovės trokšta.  
...valstybės, kaip teisininkas  
...zmonės gyvenyti kaip vil-  
...Tvirtesnis sunaikintų silp-  
...Dėl to valstybė nori iš-  
...žmogaus žvėries padaryti tikrą  
...už tai ji veda ir tvarko  
...ne, ne tik teisės bei admini-  
...acijos, bet ir kultūros reikalus.  
...aminkas Bentanas valstybės  
...taip apibrėžia: "valstybės  
...yra suteikimas kiek ga-  
...geresnio gyvenimo kiek ga-  
...didesniam gyventojų skai-

...Zinoma, taip kalbėti gali-  
...ma apie tas valstybes, kurias  
...sudaro atskiros tautos, t. y. sa-  
...va tauta — sava valstybė. (A-  
...pie tautoje bei valstybėje esan-  
...čias mažumas čia nekalbu).  
...Kaip bloga tautai buti kitos  
...valstybės gloyboje, mes patys ge-  
...rai žinom iš praeties.  
...Lietuvių tauta savos valstybės  
...reikšmę žinojo jau gilioje seno-  
...vėje. Mindaugas, Gediminas, ga-  
...lop Vytautas stengėsi sukurti  
...savo valstybę. Ir tuomet lietu-  
...viai buvo laimingiausi, kada  
...valstybė geriausiai klestėjo. Su-  
...skurdom tuomet, kai netekom  
...savos valstybės, kai tauta nešė  
...vergiją. Gaile, kad mūsų prie-  
...teliai ar priešai kraipo galvas  
...del mūsų atsilikimo kultūros bei  
...civilizacijos srity. Galėtume  
...jams pasakyti: "grąžinkit  
...mums išplėstus laisvės amžius, o  
...jūs tiek pat laiko stabtelkit. Pa-  
...matysit ar kartais mes jus ne-  
...pralensim." Taigi, kad tauta iš-  
...ugdytų visas savo galias, ji pri-  
...valo turėti savo laisvą valstybę.  
...Iš to suprantamas yra valsty-  
...bių ginklavimas, kariuomenės  
...kadru išlaikymas ir p. Laisvė y-  
...ra brangenybė ne tik paskiram  
...asmeniui, bet ir tautai. Brangus  
...daiktas brangiai perkamas, ne-  
...paisant jo dydžio, bet vertės.  
...Lietuvių tauta labai brangia  
...kaina atpirko savo valstybę.  
...Nors toji valstybė, nėra didelė,  
...bet ji sutampa su savo tauta,  
...jos troškimas; taigi pagal viso-  
...keriopa teisę turi egzistuoti.  
...Valstybės suverenumas, kaip sa-  
...ko teisininkai, privalo būti jai  
...pripažįstamas nepaisant jos di-  
...dumo ir galingumo: lygiai su-  
...verenė yra mažoji Šveicarija,  
...lygiai Didžioji Britanija. Negali  
...del to niekas ir lietuviams draus-  
...ti džiaugtis savo nepriklausoma  
...tauta. Juk nesamone būtų atim-  
...ti vaikiui teisę link motinos arba  
...motinai link vaiko tik del to, kad  
...ta motina mažo ūgio. Ir suma-  
...nus ukininkas geriau tvarkosi  
...ant mažo sklypo, kaip kitas tu-  
...rėdamas didelius žemės plotus.  
...Nuosavybės teisė yra lyg kad  
...igimtas žmogui dalykas. Už jos  
...laužymą baudžia ne tik požiū-  
...vys valstybės įstatymais, bet, re-  
...liginiui terminu tariant, ir Dievo  
...įstatymai. Biblija pasakoja atsi-  
...tikimą, kaip karalius Akabas  
...buvo Dievo nubaustas už netei-  
...są Naboto vynuogyno pasisa-  
...vinimą. Taigi tik vilko ne žmo-  
...niškoji teisė leidžia skriausti  
...silpnesnius. Šitos minties  
...vedami, mes drąsiai galim žiu-  
...rėti pasauliui į akis. Mūsų tau-  
...ta, mūsų valstybė, mūsų laisvė  
...yra mūsų nuosavybė. Amžiai ir  
...mūsų sugebėjimas mums ją da-  
...vė. be mažiausios skriaudos ki-  
...tiems. Rugsėjo aštuntoji, pavai-  
...dina Tautos diena, kuri kaip tik  
...primena mums visa, kas anks-  
...čiau buvo kalbėta. Tautos diena  
...primena ne tik nepriklausomy-  
...bės atgavimą bei valstybės su-  
...kurimą, kiek anuos tolimus am-  
...žius, kuomet lietuvų tauta susi-  
...formavo. Tai istorijos diena, die-  
...na davusi pagrindą mūsų dabar-  
...tinei nepriklausomybei. Nes jei

## KANČIŲ KLANE

Gyvenimo mirazū apsilvilus širdis,  
Sukiubo kelyje, kryžkelės nepasiekus,  
Kaip aušrinė danguje, jai spindėjo viltis,  
Bet sudužo jinai prižadų nepatiekus...

Niuri, pavargus... kančių klane paskendo ji...  
Su saulėtu rytu atgimti nenorėjo...  
Sielos džiaugsmi nutilo, pasiliko kurti,  
Kaip sutrauktos stygos nušviestos tylėjo...

Krutinė taip šalta, rodoš, pripilta ledų,  
Ir vėjas su lietu senovės gaidą rauda.  
Kentėjimai nušluostė ašaras nuo veidų  
Sustingusios akys jau tolių nebegaudo...

Kapsų Aguona

Rugsėjo 19, 1941  
Detroit, Mich.

## LVS. Centro Valdybos Oficiališkas Paskelbimas Lietuvos Prezidento Prakalbų Maršrutas Pakeistos Dienos

LVS. Centro valdyba savo su-  
sirikime spalio 16 d. svarstė  
kelių organizacijų prašymą, kad  
Lietuvos prezidento maršrutė  
Centro skirtos dienos joms bu-  
tų pakeistos dienomis kitomis,  
kadangi to reikalauja svarbios  
priežastys. Valdyba prašymus  
apsvarstius, ir atsižvelgdama į  
kolonijų vietines aplinkybes, kai-  
kurioms jų dienas pakeite, o ki-  
Spalio 29 d.  
Lapkričio 9 d.  
Lapkričio 16 d.  
Lapkričio 19 d.  
Lapkričio 23 d.  
Lapkričio 30 d.  
Gruodžio 3 d.  
Gruodžio 7 d.  
Gruodžio 14 d.  
Gruodžio 21 d.

tos pakeisti nesurado galimy-  
bių, nes pageidautų dienų ne iš-  
tenka. Užtai tas kolonijas, kurias  
patenkinti nebuvo galima, iš-  
siuomi labai atsiprašome.  
Tuloms kolonijoms dienas pa-  
keitus, dabar tenka pertvarkyti  
ir visą maršrutą, kuris daugiau  
nebus keičiamas. Dabar Lietu-  
vos prezidentas kolonijas lankys  
sulyg šio kiros tvarkos:  
Grand Rapids, Mich.  
Pittsburgh, Pa.  
Cleveland, Ohio.  
Saranot, Pa.  
Amsterdam, N. Y.  
Hartford, Conn. (ir aplinkės).  
Worcester, Mass.  
Boston, Mass.  
Brooklyn, N. Y.  
Newark, N. J.

1942 m.  
Filadelphia, Pa.  
Baltimore, Md.

### KUR IR KAS RENGIASI

Augsčiau suminėtos koloni-  
jose Lietuvos prezidentui prie-  
mimus entuziastiškai rengia:  
Grand Rapids, Mich. — Lietu-  
vių Pramoninkų Klubas; Pitts-  
burgh, Pa. — Lietuvių Draugi-  
jų Komitetas; Cleveland, Ohio. —  
LVS. Pirmas Skyrius; Am-  
sterdam, N. Y. — vietinių ir ap-  
linkinių draugijų komitetas, su-  
dovaujamas muziko Juozo Ol-  
šausko; Connecticut valstijoje —  
Lietuvos Gelbėjimo Komitetas,  
vadovaujant LVS. Tarybos na-  
riui V. M. Čekanauskui; Worces-  
ter, Mass. — Lietuvos Gelbėji-  
mų Draugijos Sekcija, vadavau-  
jant jos valdybą (Janušonis,  
Dvareckas, Krasinskas); Boston,  
Mass. — Dariaus Girėno Pos-  
tas, vadovaujant jo komandier-  
iui Jonui J. Roman; Brooklyn,  
N. Y. — LVS. Antras Skyrius,  
vadovaujant Tarybos nariui i  
Strumskiu; Newark, N. J. —  
LVS. Trečias Skyrius, vadovau-  
jant Tarybos nariui Trečiokui.  
Philadelphia ir Baltimorės  
eilės dar toli, tad apie jas pakal-  
bėsime atskirai, kitą sykį.

### PRIE DARBO, BRANGŪS TAUTIEČIAI!

Tėvynė Lietuva šaukia mu-  
sų pagelbos. Tos pagelbos rin-  
kimui durs dabar atsidaro su  
pradžią p. prezidento maršruto.  
Prie to darbo pirmiausia išėjo  
milinškoji Chicago lietuvų kol-  
onija, tyliai, bet išsamiai pris-  
rengus. LVS. ir LNRF pastan-  
gomis, Chicago miestas su Spa-  
lio 13 diena proklamavo Lietuvos

savaite, ir viešą aukų rinkliavą  
kuriai diena paskirta šių metų  
Lapkričio pirmoji diena. Tos sa-  
vaitės atidarymas įvyko Spalio  
13 dienai, Palmer House viesbu-  
tyje, kur susirinkę reikšmingi  
amerikoni ir lietuviai savo  
stambiomis aukomis Lietuvos  
gelbėjimui, pradėjo Lietuvos Sa-  
vaitės darbą. Spalio 17 dienos  
Chicago lietuvų masmitingas  
Dariaus-Girėno auditorijoje su-  
bilavo lietuvų armijai rinkimui  
aukų Lietuvai. Tai pirmutinės  
dienos Lietuvos Savaitės.

Lietuviai kitose kolonijose pri-  
valo irgi gyvai sukurti prie dar-  
bo, taip kaip sukruoto chiegie-  
čiai. Organizaukitės greitai ir  
LVS. skyrius ir organizuotai  
pradėkite veikti nevien tarp sa-  
vųjų, bet ir tarp amerikoni. Ei-  
kite į jų tarpą, į jų organizaci-  
jas, pas philanthropus, pas turt-  
ingus pirklius, pramoninkus, fa-  
brikantus ir šiaip pas reikšmin-  
gus žmones, ir prašykite iš jų pa-  
gelbos nekaltai kenčiančiai Lie-  
tuvai.

Prašykite savo miestų majorų  
kad jie proklamuočių Lietuvos  
Savaitės ir viešas aukų rinkle-  
vas Lietuvos gelbėjimui, kaip  
tai padaryta Chicagoje. Reng-  
kite pramogą ir tose pelynkite  
pinigų Lietuvos gelbėjimui. Pel-  
nytus ir aukomis surinktus pin-  
gus siųskite LVS. Centran, kur-  
is kiekvieną jusų uždirbtą pini-  
gėlį tėvynės pagelbai saugos ir  
labai įvertins kaipo auką ant tē-  
vynės aukuro sudėtą.

Prie darbo, prie švento darbo,  
brangieji tautiečiai!

### Lietuvai Vaduoti Sąg-os Centro Valdyba

## Raudonojo Kryžiaus Karo Pašalpa Pasiekė \$50,000,000 Žymę

Per pirmus du metus Antro  
Pasaulinio Karo, Amerikos Rau-  
donasis Kryžius išleido beveik  
\$50,000,000 pašalpai nukentėju-  
siems karo-isteriotose šalyse.  
Iki birželio 30 d., 1941 m. pra-  
leista \$47,087,052. prie kurios  
sumos yra priskaitoma už \$25,-  
000,000 nupirkti federalijū įstai-  
gų reikmenai.

Beveik pusė tos sumos — \$25,-  
540,353 ejo Britanijai. Kitos ša-  
lys gavo: sekanciai — Prancuzi-  
ja \$4,737,615; Finlandija \$2,-  
332,131; Kinija \$2,936,124; Grai-  
kija \$391,113; Jugoslavija \$75,-  
000; Britų Vidur Rytai su Egp-  
tu, Eritrea, Abyssinia ir Syria  
\$2,183,014; Ispanija \$1,821,568.  
\$267,647 praleista britų ir ali-  
jantų kaliniams Vokietijoje.

F.L.I.S.

LIETUVIAI!  
SKAITYKIT IR PLATINKIT  
AMERIKOS LIETUVIŲ

## IREKORDAVO NAUJUS REKORDUS



ONA KATKAUSKAITE — OPEROS DAINININKĖ

Šiomis dienomis "Amerikos Lietuvis" administracija  
gavo naujų rekordų, į kuriuos įdainavo Metropolitan Ope-  
ros artistė, Ona Katkauskaitė. Įrekoruota sekantieji —  
Nr. 16322-F — "Mano Rožė" ir "Kur Bakužė Samanota";  
Nr. 16323-F — "Mergų Bėdos" ir "Dukružėlė". Rekordai  
parsiduoda po 75 centus su prisuntimu.

## Lietuviškos Kolumbia Plokštelės Jau Išstatytos del Pardavimo Nupiginta Kaina — 50c Plokštelė

### ŽEMIAU PATEIKIAME PLOKŠTELIŲ SURASĄ:

- 16305—F. DARATYTE POLKA ir BERŽŪ POLKA ..... V. Gulos orkestra
- 16304—F. KANAPIŲ POLKA ..... V. Gulos orkestra
- 16303—F. POLKA DEL NUMYLETOS ir VIRBALIO POLKA Igrajino V. Gula ir jo orkestra
- 16302—F. JAUNUOLIŲ POLKA ir GEGUZINĖ POLKA.....Igrajino V. Gula ir jo ork.
- 16300—F. DĖDIENĖ POLKA ir LAKŠTUTĖS POLKA ..... Kiaipėdos orkestra
- 16312—F. LIETUVISKOS LIAUDIŠIOS DAINELĖS ir LIET. LIAUDIŠIOS DAINELĖS ..... A. Šabaniauskas
- 16163—F. STORŲ BOBŲ POLKA ir BUTKISKIŲ POLKA Igrajino Pensyl. Angliakasiai
- 16201—F. MARCINKONIŲ POLKA ir VIRGINIA POLKA Igrajino A. Lietuvinkaitės ork.
- 16308—F. DRU-LIA ir TU LIETUVA, TU MANO Idainavo Akiras Biržys, Pupų Dėdė ir Dėdienė
- 16309—F. KAI AŠ TUREJAU KAIME MERGELE ir BUK VYRAS POLKA ..... Idainavo A. Dvaronis
- 16310—F. SEPTINTAME ROJUJE — Anglų Valcas ir JAUNYSTES MEILE—Tango Idainavo A. Šabaniauskas
- 16311—F. MANO GITARA—Tango ir SAULETAS RYTAS—Anglų Valcas Idainavo A. Šabaniauskas
- 16242—F. MOČIUTE, Valsas — Armonikų Duetas LIETUVAITE, Polka — Armonika, klar-eta ir Pianas
- 16259—F. TOKS VAINIKAS, Polka ..... A. Shuck
- 16254—F. AK, NOREČIAU ..... Idainavo J. Začė ir A. Shuck
- 16122—F. KUMOS POLKA ..... Idainavo J. Saukevičius
- 16209—F. PAUKŠČIŲ POLKA ir LIUDVINAVO POLKA Igrajino Mahanojus Lietuviška Mairerių Orkestra
- 16135—F. SOKIKŲ POLKA ir NAUJŲ METŲ POLKA Igrajino Mahanojus Lietuviška Mairerių Orkestra
- 16171—F. SUDIEV SESUTES ir Idainavo Stasys Suras, Barit.
- 16299—F. ERCI POLKA IR NASLYS POLKA ..... Lietuvių Orkestra "Lyra"
- 16145—F. PRAGERIAU ŽIRGELI ir EISIM LAUKAN ..... Kastancijų Menkeliniūtė
- 16192—F. TRAUK, SIMNISKI ir "EJO MIKAS" POLKA .... Jonas Dirvėsis ir Jo Ork.
- 16206—F. OI MERGELIA ir STOVIU PRIEŠ TAVE .... Mahanojus Lietuviška Ork.
- 16110—F. ŠVENTOJI NAKTIS I ir ŠVENTOJI NAKTIS II ..... Trubadaru Kvartetas
- 16306—F. TAI NEBUVO MEILE—Tango ir AR ATSIMINSI? — Anglų Valsas Idainavo A. Šabaniauskas
- 16307—F. MARS, MARS KAREIVELI ir "GELEZINIO VILKO" MARSAS Karo M-ekvlos Choras
- 16150—F. PAVASARIO SVEIKINIMAI ir CIGONO MEILE — Valcas .... Lietuvių Tautiška Ork.
- 16316—F. GIEDA GADELIAI ir GRAZUS MIŠKO BUDAS .... Idainavo Akiras Biržys
- 16317—F. SUZADETINIŲ VALCAS ir ROSALIUTES POLKA ..... Idainavo Akiras Biržys
- 16319—F. SEKMINIŲ VALCAS ir OBELIŲ POLKA ..... Igroje Akiras Biržys
- 16318—F. MARIJAMPOLĖS POLKA ir GARDUS ALUTIS—Valsas ..... Igroje Akiras Biržys
- 16320—F. KRETINGOS POLKA ir MERKINĖ POLKA ..... Igroje Akiras Biržys
- 16321—F. KAI SMUKU GROJI TU — Tango ir PASAKYKITE MERGELES — Tango Idainavo A. Šabaniauskas
- 16314—F. PUPŲ DEDES POLKA ir ANUKŲ POLKA ..... Igroje Akiras Biržys
- 16315—F. SUKAS RATUKAS POLKA ir BUK VYRAS — POLKA ..... Idainavo A. Dvarionas
- 16284—F. KAI AŠ TUREJAU IR KAM SERI ŽIRGELI? Idainavo A. Vanagaitis ir Juozas Olšauskas

### REKORDAI PO \$1.25

61003—F. LIET. VESELE — Dalis Pirmo ir Antra  
61004—F. LIET. VESELE — Dalis Trečia ir Ketvirta  
61005—F. LIET. VESELE — Dalis Penkta ir Sekta.  
Visas Igrajino Mahanojus Lietuvių Mainerių Orkestra

Siųskite užsakymus šiuo adresu: —

Amerikos Lietuvis  
14 Vernon St. — Worcester, Mass.

### KUPONAS AMERIKOS LIETUVIS

14 Vernon Street — Worcester, Mass.  
Šis kuponas leidžia gauti Amerikos Lietuvis skaitytovą ir sykliu  
\$2.00 už jo metinę prenumeratą. Dabar prašau prisipašti DOVANAI ra-  
šyti garsniajam knygyn — GERA SVEIKATA IR ILGAS AMŽIUS BE VAIS-  
TY. Siųskite šiuo adresu:  
Vardas ir Pavardė \_\_\_\_\_  
Garsė ar dėkutė \_\_\_\_\_  
Miestas ir Valstija \_\_\_\_\_  
P. S. Iškirpk šį kuponą ir sykliu su prenumerata įdėk \$2. konvertan ir  
šiek vird pažymėtu adresu (Amerikos Lietuvis, 14 Vernon St., Worces-  
ter, Mass.).

## Ar Nori Gyvent 100m?

GERA SVEIKATA IR ILGAS AMŽIUS BE VAISTŲ

Jeji taip, tai įsigyk naujai išleistą knygą

Knyga susideda iš 170 pusl., kuriuose aprašo kaip prailgti žmogaus amžių. Ji duodasi —

DOVANAI Prie Am. Lietuvis Prenumeratos

Amerikos Lietuvis Prenumerata Suv. Valstijose \$2 metams

GAUK VIENĄ NAUJĄ AMERIKOS LIETUVIUI SKAITYTOJĄ IR PRISIŪŠK \$2.00; ir už tą Tamstos pasidarbavimą Tamstai bus pasiūsta viršminėta knyga DOVANAI, iš kurios Tamsta išmoksi kaip prailgti savo amžių iki 100 ir daugiau metų.

Be to dar, kiekvienas NAUJAI užsirašęs Amerikos Lietuvis gaus DOVANAI GRAŽŲ SIENINIŲ KALENDORIŲ su užrašu: Laisvę Pažinę Vergais Nebusim. Visais reikalais, rašykite:

AMERIKOS LIETUVIS  
14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.







# LIETUVIAI pas LIETUVIUS!

## Remkime Tuos, kurie Mus Remia!

**A. Lankinikas**  
(LANKENNER)  
ETUVIS GYDYTOJAS  
Tel. 3-0340 ir 5-800  
nimo valandos: nuo 10  
etų, nuo 7 iki 8-tas vakar  
ekmadieniais ir šventėm  
sulig susitarime  
rafton St., Worcester, M.

**A. Vaisnora**  
(VEIKSNER)  
ETUVIS GYDYTOJAS  
OFISO VALANDOS:  
10-12 ryte; nuo 14  
ir nuo 6-8 vakar  
madieniais sulig susitarime  
TEL. 5-7810  
vidence g-ris, Worcester, M.

**DR. M. J. COLAJO**  
(Aukštakainis)  
rand St. — Waterbury, Ct.  
jam Saulės spinduliu  
y, ir kitus modernius  
del Aukšto ir žemo  
limo, Vidurių ir širdies  
atizmo, Tonsilų, ir ūd  
rom pasekmėm.  
TEL. 3-4747

**Lariviere**  
Dorous Plasters  
ar or lumbago patis reiki  
Individual activity. Why not  
essential! Lariviere Plaster  
nothing medicine is in  
draw out the inflammation  
Lariviere Plaster is  
Dr. Lariviere Plaster is

**RAY'S SYRUP**  
RED SPRUCE  
refers to all  
of coughing  
Lariviere Plaster is

**iental Cream**  
ORAUO  
cream to use before  
evening dance. No  
ng off—no itching  
A trial will convince.

**others**  
IVES STOMACH DISTRESS  
WHEN TRAVELING

**hat Naggins**  
Backache

May Warn of Disasters

**ANGLSKAI-LIETUVISKAS**  
**ŽODYNELIS**  
GREICIAUSIAS BUDAS  
ISMOKTI ANGLISKĄ  
KALBĄ

Modern life with its busy and  
regular habits, improve  
nking—It is a fact of experience  
kidneys. They are apt to  
-taxed and fail to filter  
either impurities from the  
od.  
You may suffer nagging  
ache, dizziness, graying  
pains, swelling—  
ed, nervous, all signs of  
kidney or bladder disease are  
see burning, scanty or  
ination.  
Try Doan's Pills. Doan's  
easily to pass off harmful  
ate. They have had more  
nury of public approval  
eded by grateful ones  
ik your neighbor!

**DOAN'S PILLS**

**AUCIATĖS BLOKAI**

AI PALENGVINTI  
ODERNISKU, AVELM  
net kankinatės vidurių  
arnos neveiktos—  
a energijos, palengvint  
oderniskū būd —  
A-MINT. Ši skopant  
janti kramtoma guma  
l, bet tikrai, išvalyti  
ai žmonių naudoti  
Pakramtykite  
gulti — sekanti rija  
lengvinimą ir vė  
tai šeimai pakelta

**Patiriama, kad Dr. A.**

gavęs pasitraukti iš  
audonijo Kryžiaus  
pareigų. Jo vietą  
ureigas eina Dr. J.

Garmaus pasitrau  
as su tuo faktu, kad  
okupacijos metu  
mo "liaudies

### Mininkėms Patarimai

**UPUTĖ APIE ŠALTĮ**  
geriausias budas gydyt  
tai tolimu ir nedraus  
budu. Neprisipratinink  
šaltį, nes jie tikrai pa  
tos tavimi. Nekurie  
es tik ir šneka apie pa  
šalčio — ot ir šaltis  
pagauna. Jis užklumpa  
je yra pavargę, arba  
valge arba su užkietė  
viduriais. Skaitlynės  
o, kad paprastai šalčiai  
o, kad paprastai šalčiai  
egu kokia kita liga. Šal  
yra užkrečiamas, ji gali  
perduoti kitam. Jei turi  
saugikos neužkrėsk ki  
ksint ar čiudant užsi  
burną škepetaitė. Su  
škepetaitės nemišyk  
šalčio skalbiniais, jas re  
skalbti ir sterilizuoti pa

**MOKYKLOS VAIKO VALGIS**  
Mokyklų atsidarymas  
reikia, jog vasaros laisvė  
vaikams pasibaigė — vaikai  
ir mergaitės turi atsiduoti  
vienodam veikimui kur kiek  
vienas žingsnis užžiuromas  
— išskyrus valgi. Visą va  
sarą motinos prižiūrėjo jų  
valgi — jos žiūrėjo jog per  
pietus ant stalo būtų daržo  
vių, ir iš jų vaikai stiprėjo.  
Dabar vaikai arba nešasi  
savo valgi arba perka mo  
kyklos valgykloj. Pastaram  
atsitikime turėtų būti tinka  
mas sudarymas valgio kad  
butų užtektinai maistingas.  
Jeigu reikia užkandį nešti,  
motinos žino ką įduoda, bet  
netikros ar bus suvalgyta.  
Jos tikslu turi būti prireng  
ti valgi taip kad būtų skanus  
ir patraukiantis, ir duoti į  
vairių, turintį medegas re  
kalingas vaiko augimui.

**ARTUVĖS REIKALAI**  
išmazgojimo arbatinio  
puodo, leisk jiem  
tėvėti su atkelas uždan  
ka, kad oras galėtų įeiti į  
ir gražiai išvėdintų vi  
kvapą.

**ARTUVĖS REIKALAI**  
išmazgojimo arbatinio  
puodo, leisk jiem  
tėvėti su atkelas uždan  
ka, kad oras galėtų įeiti į  
ir gražiai išvėdintų vi  
kvapą.

**ARTUVĖS REIKALAI**  
išmazgojimo arbatinio  
puodo, leisk jiem  
tėvėti su atkelas uždan  
ka, kad oras galėtų įeiti į  
ir gražiai išvėdintų vi  
kvapą.

**ARTUVĖS REIKALAI**  
išmazgojimo arbatinio  
puodo, leisk jiem  
tėvėti su atkelas uždan  
ka, kad oras galėtų įeiti į  
ir gražiai išvėdintų vi  
kvapą.

**ARTUVĖS REIKALAI**  
išmazgojimo arbatinio  
puodo, leisk jiem  
tėvėti su atkelas uždan  
ka, kad oras galėtų įeiti į  
ir gražiai išvėdintų vi  
kvapą.

**ARTUVĖS REIKALAI**  
išmazgojimo arbatinio  
puodo, leisk jiem  
tėvėti su atkelas uždan  
ka, kad oras galėtų įeiti į  
ir gražiai išvėdintų vi  
kvapą.

**ARTUVĖS REIKALAI**  
išmazgojimo arbatinio  
puodo, leisk jiem  
tėvėti su atkelas uždan  
ka, kad oras galėtų įeiti į  
ir gražiai išvėdintų vi  
kvapą.

**ARTUVĖS REIKALAI**  
išmazgojimo arbatinio  
puodo, leisk jiem  
tėvėti su atkelas uždan  
ka, kad oras galėtų įeiti į  
ir gražiai išvėdintų vi  
kvapą.

**ARTUVĖS REIKALAI**  
išmazgojimo arbatinio  
puodo, leisk jiem  
tėvėti su atkelas uždan  
ka, kad oras galėtų įeiti į  
ir gražiai išvėdintų vi  
kvapą.

**ARTUVĖS REIKALAI**  
išmazgojimo arbatinio  
puodo, leisk jiem  
tėvėti su atkelas uždan  
ka, kad oras galėtų įeiti į  
ir gražiai išvėdintų vi  
kvapą.

**ARTUVĖS REIKALAI**  
išmazgojimo arbatinio  
puodo, leisk jiem  
tėvėti su atkelas uždan  
ka, kad oras galėtų įeiti į  
ir gražiai išvėdintų vi  
kvapą.

**ARTUVĖS REIKALAI**  
išmazgojimo arbatinio  
puodo, leisk jiem  
tėvėti su atkelas uždan  
ka, kad oras galėtų įeiti į  
ir gražiai išvėdintų vi  
kvapą.

**ARTUVĖS REIKALAI**  
išmazgojimo arbatinio  
puodo, leisk jiem  
tėvėti su atkelas uždan  
ka, kad oras galėtų įeiti į  
ir gražiai išvėdintų vi  
kvapą.

**ARTUVĖS REIKALAI**  
išmazgojimo arbatinio  
puodo, leisk jiem  
tėvėti su atkelas uždan  
ka, kad oras galėtų įeiti į  
ir gražiai išvėdintų vi  
kvapą.

### GARSŪS AMERIKONAI, YRA LIETUVOS PILIEČIAI, ATSIZYMEJĘ SKIRTINGOSE SRITYSE

Rašo J. Jakubauskas

Pasaulinėj Parodoj New  
Yorke, 1940 metais, nugriov  
vus Rusijos Pavilijoną, toj  
vietoj buvo padaryta atviras  
Pavilijonas perstatymam ir  
dideliem susirinkimam, var  
du American Common. Ištai  
symo išlaidas padengė vir  
šininkai vieno New Yorko  
Departamento krautuvių.  
Toj vietoj buvo daug visokių  
programų, amerikoniškų ir  
visokių tautų. Tarp jų bu  
vo rengta antrą kartą lietu  
vių diena su vien lietuvišku  
programu. Tarptautiniuose  
programose lietuviai daug  
kartų dalyvavo, bet kažin ar  
daugelis patėmijo Lietuvą  
garsinančias iškasbas toj vie  
toj? Vienoj pusėj Ameri  
can Common buvo tvora, ku  
ri atskyrė taką nuo Pavili  
jono, ant tos tvoros buvo  
daug iškabų su didelėm rai  
dėm, pažymėta Amerikos  
žymūs žmonės ir kuo jie at  
sižymėjo; taip pat pažymėta  
buvo jų kilmė ir tautybė.  
Lietuvių kilmės buvo pažy  
mėtos penkios ypatos, iš ku  
rių pavardžių galima spręst,

kad diduma jų yra žydai, ki  
lę iš Lietuvos (jie patys ar  
jų tėvai).

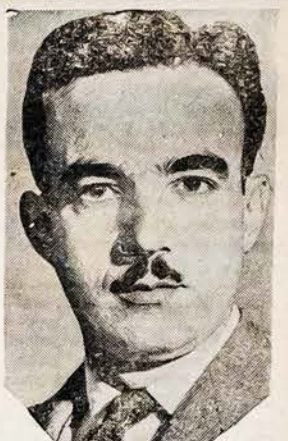
Pirmas buvo žymus Ame  
rikos piešėjas, William Za  
rach; antras, Joseph Hayem  
Barach, yra atsižymėjęs  
moksle; trečias, Louis I.  
Dublin, atsižymėjęs Ameri  
kos žmogus; ketvirtas, Otto  
Talischius, žymus žurnalis  
tas, apie kurį tankiai skai  
tėt Lietuvių spaudoj. Toli  
šius yra New York Times  
laikraščio korespondentas,  
šytojas, daug metų buvęs  
Europoj, atstovaudamas šį  
laikraštį; dabar jis yra New  
Yorke. Sidney Hillman, yra  
garsiausias lietuvių kilmės  
žmogus, apie kurį beveik  
kas dieną skaitot Amerikos  
spaudoj ir kaip kada lietu  
vių spaudoj. Sidney Hillman  
Tarptautinių straipsnių ra  
jonieriu ir C.I.O. Unijos vir  
yria vienas iš Amerikos Ap  
saugos Generaliniu Komisi  
šininkas.

Amerikos korespondentai,  
rašydami apie p. Hillman,  
jie dažnai pabrėžia, kad jis

yra iš Lietuvos. Tai yra pa  
girtinas dalykas, ir lietuviai  
patrijotai turi but jam dė  
kigi užtai. Tuo pačiu laiku  
nekurie tikri lietuviai, tan  
kiai ginas, sakydami, kad  
jie yra amerikoniai, o Hill  
manas budamas žydu, ir to  
kia garsi ypata Amerikoje  
pabrėžia, kad jis yra kilęs iš  
Lietuvos.

**Lietuviams Žinotina**  
Lietuvos Laisvės Paskolos bonu  
turėtojams reikėtu žinoti, kad  
Iždo Departmentas: Treasury  
Department, Washington, D. C.,  
1941 m. rugsėjo 13 d. paskelbė,  
kad "asmenys turj rankose bon  
nus svetimų valstybių, kurių  
kreditai čia yra blokuoti (įšaldy  
ti) turėtu neatidėliojant paduo  
ti prašymus į savo distrikto Fe  
deral Reserve Banką tam kad  
gauti — a clearance certificate  
attached to such securities." Be  
to "clearance certificate busi  
negalima ty bonu parduoti ar ti  
kėtis apmokėjimo iš įšaldytų su  
mų, jei kada tokis apmokėjimas  
pasidarytu galimas. Tas gali  
mumas, kiek liečia Lietuvos  
Laisvės Paskolos bonus, tuo tar  
pu, nenumatomas. Tie "clear  
ance certificates" yra nustaty  
tos formos, būtent "Form TFE-  
2." Kad tą operaciją atlikti,  
kiekvienas bonu turėtojas gali  
norėdamas kreiptis į artimiausį  
Federal Reserve Bank ir papra  
šyti blankų "Form TFE-2A."  
Bonu turėtojas turės įrodyti kaip  
jis pasidarė savininkas.

yra iš Lietuvos. Tai yra pa  
girtinas dalykas, ir lietuviai  
patrijotai turi but jam dė  
kigi užtai. Tuo pačiu laiku  
nekurie tikri lietuviai, tan  
kiai ginas, sakydami, kad  
jie yra amerikoniai, o Hill  
manas budamas žydu, ir to  
kia garsi ypata Amerikoje  
pabrėžia, kad jis yra kilęs iš  
Lietuvos.



SEKMADIENIO MOKYKLOS DIREKTORIUS

Paul S. Weaver, yra Amerikos  
didžiausios Sekmadienio mokyk  
los direktorius. 4,000 vyrų ir  
moterų Stephens Kolegijoj, Col  
umbia, Montana. Pamokos pri  
vilijoje 1,200 studentų iš Missou  
ri Universiteto ir Christian Kol  
egijos.

Rusijoje jau apginkluota 45,  
000 lenkų kariuomenės su savo  
vadovybe.

### TEATRUI VEIKALAI

- 1) — ATGAILA —**  
Trijų aktų tragedija. Parąšė Jo  
nas Steponaitis. Lošime dalyvau  
ja 6 vyrai ir 3 moterys. Pust.  
36. Kaina 25c.
- Grybų Mišinys**  
Vaikų teatrui. Lošia maži ber  
niukai ir mergaitės. Abu veika  
lukai vienoj knygelėj. Pust. 32.  
Kaina 25c.
- 2) — Atiliepė širdelė —**  
Vieno veiksmo dramatiškas vaiz  
delis. Lošia 4 vyrai ir 2 mot  
erys, ir
- 3) — Bijunėlis — Komedija —**  
ir drama 4-se veiksmuose 6-se a  
tidengimuose su dainomis. Pa  
rašė žymus dramaturgas V. Na  
gurnoskis. Lošime dalyvauja 15  
ypatų. Kaina 50c.
- 4) — DEDĖ APSIRIKO —**  
Vieno veiksmo komedija. Para  
šė Juozas Naruševičius. Lošime  
dalyvauja 4 vyrai ir 3 moterys.  
Pust. 27. Kaina 20c.
- 5) — DOROS SARGAS —**  
3-ju aktų drama, veikalas iš bau  
džiaus laikų. Lošime dalyvauja  
6 vyrai ir 4 moterys. Pust. 90.  
Kaina 50c.
- 6) — Jonas Burbulas —**  
Vieno veiksmo komedija. Lošime  
dalyvauja 3 moterys ir v y r a s.  
Pust. 31. Kaina 25c.
- 7) — Pirmą ir Paskutinį  
Kartą —**  
Vieno veiksmo komedija. Loši  
me dalyvauja 2 vyrai ir viena  
moteris. Pust. 26. Kaina 20c.
- 8) — Po Apgarsinimui —**  
Vieno veiksmo komedija. Lošime  
dalyvauja 4 vyrai ir 3 moterys.  
Pust. 28. Kaina 30c.
- 9) — Sušaldyta Dėdienė —**  
Vieno akto farsas — komedija.  
Ši komedija pilna juokų ir gyvu  
mo. Lošime dalyvauja 6 ypatos.  
Kaina 30c.
- 10) — VAIKŲ TEATRUI —**  
Keturius Metų Dalys, Raudona  
Kepuraitė ir Pasakų Karalaitė.  
Abu veikalukai vienoj knygelėj.  
15 pust. Kaina 15c.
- 12) — Vaikai ir Burtininkė —**  
Dviejų veiksmo komedija. Loši  
me dalyvauja 8 ypatos — vaikai ir  
mergaitės. 18 pust. Kaina 10c.
- 14) — Iš Didelio Rašto Išėjo  
iš Krašto —**  
Vieno veiksmo vodevilis. Loši  
me dalyvauja 5 ypatos — 3 vyrai  
ir 2 moterys. Pust. 16. Kaina  
15c.
- 15) — Tiktai Kaime M u s ū  
Laimė —**  
Vieno veiksmo vaizdelis. Lošime  
dalyvauja 6 ypatos ir burelis ma  
žų vaikų. 19 pust. Kaina 10c.
- 16) — Išmintingasis Senelis  
ir Geroji Onutė —**  
Pasaka — Komedija. Lošime da  
lyvauja 4 asmenys, du vyrai ir  
dvi moterys. 22 pust. Kaina 10c.  
Iš šia sužymėtų veikalų-veikalukų,  
yra jie visi parinktinai pritaikyti Lie  
tuviško teatro scenai. Jų pažymėtos  
kainos sudaro \$3.55, bet imant visus  
ant skylo, pasiūsim už \$2. Adresuo  
kite šitaip:  
**Amerikos Lietuvis**  
14 Vernon St. Worcester, Mass.



**PICKWICK ALE**

Kaikurie žmonės geriau mėgsta lengvesnį  
švelnesnį 'LIGHT'  
Kiti pasirenka nuo senų laikų  
mėgiamą 'REGULAR'  
Visi sutinka, kad PICKWICK  
yra "ALUS kurs yra ALUS"  
12 UNCIJŲ IR PILNOS KVORTOS BOKOS,  
ir IŠ STATINĖS

**Distributor**  
**KENMORE PRODUCTS COMPANY**  
21 Bridge Street — Worcester, Mass.

BREWED BY HOFFENREFFER & CO., Inc., Boston, Mass. BREWERS SINCE 1870

**LABAI LENGVA RASTI  
TELEFONO NUMERĮ**

Be abejo, jūs žinote kaip  
lengviausia surasti tele  
fono numerį — tik rei  
kia pažūrėti į telefono  
direktorių. Aišku kaip  
diena kur prasideda...  
alfabetiškai tvarkoje.  
Tarp žmonių teko nume  
riai ir ji suranda be sun  
kumų.  
Bet kartais pasitaiko, ka  
da nori susisiekti su su  
meniu, kurio vardas dar  
neįrašytas į vėliausį tele  
fono direktorių, tuomet  
paauk "Information",  
užklaudamas numerio —  
ir gausi. Tas retai pasit  
taiko leškoti informac  
iją, nes Telephone Com  
pany, prieš spausdinant  
savo direktorių, sudeda  
telefono abonentių var  
dus.

Dabar, jei nebūtų at  
spausdinto telefono di  
rektorius ir žmonės tu  
rėtų šaukti "Informa  
tion" kiekvienam nume  
riui gauti, tuomet būtų  
neapsakomai daug pa  
reikalavimų telefonų  
knygos — direktoriams.  
Bet yra nuostabus fak  
tas, kad per metus laiko  
žmonės šaukia "Informa  
tion" apie keturias de  
simtis penkis milijonus  
sykių, klaudami nume  
rius, kurie tikrovėje yra  
telefonų knygoje. Iš tik  
rųjų, būtų daug lengviau  
ir greičiau numerį sura  
sti direktoriuje ir tas pa  
lengvintų ir pagreitintų  
"Information" patarnavi  
mą visiems.

NEW ENGLAND TELEPHONE & TELEGRAPH COMPANY



# Worcesterio Naujienos

## STOKITE KLAIDINĘ VISUOMENĘ

Spalio 17-tą dieną, Brooklyno Vienių bėje tilpo iš Worcesterio žinia, kurios korespondentu yra J. K. (veikiausiai Juozas Krasinskas). Toje korespondencijoje nurodo, kad Lietuvai Remti Draugijos susirinkime susikūrė Lietuvos Vaduoti dr-jos skyrius, kurį surašyta veikt pati valdyba, kuri metas atgal buvo išrinkta metiniame Lietuvai Remti Draugijos susirinkime. Tačiau Am. Lietuvio korespondentas, J. Lapinskas, kuris dalyvavo tame susirinkime nieko apie tai nemini.

Minėtas korespondentas rašo, kad J. Dvareckas rodė laišką, kurį jis gavo nuo Lietuvai Vaduoti Sąjungos sekretoriaus Dr. Biežio, kurio turinis buvo surištas su Prez. Smetonos pakvietimu Worcesterj. Bet kaip A. Kriaučialis padarė įnešimą, kad atsikreipti į vietos draugijas del Smetonos pakvietimo, tai p. Dvareckas pasipriešino tam ir didžiama balsų atmetė tą taip svarbų įnešimą.

Sulig Vienių bėje tulpusios korespondencijos, kurią gal dalinai ir pats to laikraščio redaktorius, Vladas Bačiauskas parašė, išėina, kad p. Smetonai pra-

kalbas rengia ne vietos draugijos, bet kokis tai naujai suorganizuotas Lietuvai Vaduoti dr-jos skyrius, apie kurį mums neteko patirti. Žodžiu sakant, tas Krasinsko-Barčiausko raštas, tilpęs Vienių bėje taip parašytas, kad ne "Sam čert nerazbiriot". O juk rengiamasi prie taip garbingo svečio priėmimo, ir tokio nepaprasto parengimo, kurio išlaidos reikia sakyti sieks į porą trejetą šimtų dolerių.

Suprantama, jei būtų atsi-klausta draugijų del viršminėto parengimo, tai jos būtų padarę savo iniciatyvą ir išrinkę iš kokio 100 narių komitetą, kuris būtų surengęs garbingas priimtuves tam garbingam svečiui.

Bet dabar kitas dalykas. Am. Lietuvio korespondentas rašo, kad pereitime susirinkime dagi nebuvo kam apsiimti į spaudos komitetą— išskiriant p. Dvarecką. Sulig pereito susirinkimo eigos, atrodo, kad p. Smetonos pakvietimas yra daugiau susijęs su individualumu neg draugijiniu veiksmu, kas žinoma yra taisyntina. Nesvarbu kaip bučeris ar karpenteris yra gabus savo amate, bet drauginiai reikalai eina skirtingu keliu. Tėmytojas

## IŠ LIETUVAI REMTI DRAUGIJOS SUSIRINKIMO

Lietuvai Remti Draugijos susirinkimas įvyko spalio 8-tą dieną. Susirinko 16 narių ir vienas svečias, atvyko iš New Yorko, kokis tai Vienių bės agentukas. Susirinkimą atidarė pirmiškis Antanas Janušonis. Protokolą perskaitė sekretorius J. Krasinskas. Protokolas nelabai buvo aiškus lig su koku nusi-minimu. Paskui ėjo iš eilės klausimai ką pradėsim veikti toliau? Buvo įnešta rengti vakariene Lietuvai Remti draugijos naudai. Tą vakariene atidėjo ant tolimesnio laiko. Paskui — antras įnešimas buvo: Jonas Dvareckas atsinešė laišką, kurį yra gavęs iš Chicago Lietuvos Vaduoti Sąjungos Centro, nuo Dr. S. Biežio, kad J. Dvareckas surengtų ponui A. Smetonai, kaip buvusiam Lietuvos prezidentui prakalbas. Tada vienas narys atsistojęs pasakė: "Aš nepriešingas rengimui prakalbu, bet tą laišką turite mesti į gurą, nes tas laiškas neturi jokios vertės. Jeigu Chicago Centro Lietuvai Vaduoti Sąjunga nori, kad mes rengtume prakalbas, tai tegu parašo laišką draugijos vardu: Lietuvai Remti draugijai vietoje pono Dvarecko."

Buvo nužiūrėta, kad draugijos nariai nenori, kad juos kas išnaudotų. Tada A. Kriaučialis davė įnešimą, kad Lietuvai Remti draugija turi kreiptis į Worcesterio visas draugijas ir iš draugijų gauti tinkamų atstovų, kad galėtume tinkamai priimti Lietuvos prezidentą kaip Lietuvos vadą, jeigu padės Worcesterio draugijos.

Ant to įnešimo Jonas Dvareckas labai supyko. Todėl jis sugalvojo, kad tokis A. Kriau-

čialio įnešimas yra neremtinas. Paskui ėjo balsavimai: ką daryti, ar reikia klausyti draugijų ar vieniems reikia rengti prakalbas? Nariai balsavo: 8 balsai buvo, kad reikia pasiklausti Worcesterio draugijų, o 9 balsai nubalsavo, kad nereikia klausyti draugijų, rengiamų prakalbu. Paskui vėl nutarė, kad reikia Worcesterio visoms draugijoms pasiūsti laiškai, ba suprato, kad vieni negalės tinkamai surengti prakalbu del p. buv. Lietuvos prezidento A. Smetonos.

Buvo įnešimas, kad reikia išrinkti spaudos komisiją; prasi-dėjo rinkiniai. Niekas neapsiima stoti į spaudos komisiją, ba visi menkai gali rašyti ir taip pasiliko veltui.

Labai gaila, kad toki žmonės skerbiiasi į valdybą, kurie sunkiai pasirašo savo vardą, o save skaitosi labai mokytais. Jei tokių žmonių paklausi kiek metų lankiai mokyklą? Tai jie atsako, kad nė vienos dienos nebuvęs mokykloje, tik išmokęs per save pasirašyti vardą. Dabar liekasi klausimas, ar gali toki žmonės surengti tinkamas prakalbas?

Buvo įneštas klausimas Lietuvai Remti Draugijai per pirm. Antaną Janušonį ką daryti su Amerikos Lietuvio laikraščio leidėju redaktorium, kad jisai smeiziąs Lietuvai Remti Draugijos valdybą? Vienas narys atsistojęs atsakė į pirmininko paklausimą: Jis priminė, kad Lietuvai Remti Dr-jos valdyba negerai veda tvarką savo finansų knygoje; sako, jįs tai kokiu kvitų prisidribote ir pardavinėjote per piknikus ir jokios atskaitos neišduodate kiek tų kvitų pardavėte ir kiek pinigų su-



**Jeji Nori Butie Sveikas**  
Valgyk medų, kurio vienas lašelis užtikrina kaip grynas lietuviščių medus.

Parsiduoda stiklinė medaus kvorta už .....  
Galionas (ir koriukas ekstra) .....

Siųskite užsakymus šiuo adresu:  
**AMERIKOS LIETUVIS**  
14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

rinkote ir už tą jūs esate kalti... Antru kartu vėl pradėjo reikėti tas pats pirmininkas, kad reikita išnešti prieš Amerikos Lietuvio laikraščio leidėją ir prieš inžinierių Simokaitį rezoliuciją, pirm minėtais sumetimais?

Butų labai visiems įdomu, kokią tas Antanukas galėtų parašyti rezoliuciją. O jeigu jau ir parašytų, tai nebūtų kam jos perskaityti, o jau tada visos oškos juoktuksis iš tokios jo rezoliucijos. Bet negana to, jis ėmė rekti, kad daugiau mes turime saugoti viršminėtu reportierių, kad ešą mes jį nē savo akyste nematytume. Antras jo draugas Jonas Dvareckėlis, atsistojęs ėmė rekti visu savo moterišku balsu, šeškas! Žinoma, šeškas yra tarpe musų... Dar balso pasiprašęs tais pačiais motyvais pradėjo kalbėti J. Krasinskas apie inžinierių... Ale nežinojo kaip jį paniekinti, tai tuojau ir atsisėdo.

Reikėtų būti ramiam tam ponui J. Krasinskui ir pagalvoti ką jisai padarė anais metais su Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 318 kuopos finansais. Draugute, pamanyk, ar gerai pasielgiai su Susivienijimu! Kitų neteisk ba pats bus teisiamas.  
A. L. Korespondentas,  
Jurgis Lapinskas

## MOTERŲ KLUBO METINĖ PUOTA

Lietuvių Moterų Klubo metinė puota įvyko spalio 18-tą, L. U. Klubu name. Narių susirinko apie trys šimtai į viršutinę salę. Kada buvo viskas suruošta ir stalai prirengti, tasyk visos narės pakviestos nuo viršaus į žemutinę salę susėdo prie stalų. Tuomet pradėjo orkestras griežti ir visa valdyba maršavo prie tam tikrai papuoštų stalų.

Vakarienės rengėjos tai ištikrųjų vertos pagyrimo už tokį nepaprastai gerą paruošimą valgių — visko apsciai užteko. Taipgi reikia pažymėti kad vakariene surengta po vadovyste ponios Ievos Donilienės, Agotos Roglienės ir Onos Gaidienės. O Narių dukterys tarnavo prie stalų.

Po vakarienės, pirmininkė, ponia Julija Lukas, perstatė vakaro vedėją, pirmėdę, komisijos ponia Sergiuniene.

Vice Pirm. — ponia Viktorija Kučinskas įteikė pirmininkei vardan viso Klubu puoktė gėlių ir pinigine dovaną. Pirmininkė visoms širdingai padėkojo ir prie to gražiais žodžiais Moterų Klubu ateitį nupiešė. Ponia Angela Vaišienė ir kitos visos valdybos narės nuoširdžiais linkėjimais narias pasveikino.

Po to, narės vėl ėjo į viršutinę salę ir prasidėjo šokiai ir dainų programos. Ponia Elena Čenienė dirigavo del dainų — panelė Ona Bruožiuotė akompanavo pianu.

Panelė Bruožiuotė dabar nauja vedėja chorui. Mes visos tikimės, kad jai bus pasiekimų, nes ji malonaus budo, mandagaus apsiėjimo, ir turi gerą prie to patirimą.

Narės buvo visos patenkintos su visu vakaro parengimu ir linksminosi iki vėlai. — A. A.

## ATSILANKYMAS Į MODERNIŠKĄ SALDAINIŲ FABRIKĄ

Žymus vaistininkai ir biznieriiai buvo garbės svečiai trečiadienį, spalio 8-tą, Schraffto saldainių fabrike, Boston, Mass. Aplankymo smulkenas parupino Gilman & Moffet, Inc., saldainių urmininkai, tikslu supažindinti saldainių pardavėjus arba krautuvių vedėjus su fabriku, kur saldainis gaminamos. Vytautas Skrinska, gerai žinomas vaistininkas atstovavo vieną Worcesterio grupę.

Schrafft fabrikas buvo pastatytas 1928 metais, istoriško Bunker kalno apačioje, Bostono apskrity, žinomoj kaip Charlestown. Yra vienas iš tos rušies

## Prano ir Onos Čiupų Sukaktuvės

Sekmadienio vakare, spalio 19-tą, Lietuvių Ukėšų Klubu svetainėje, apie trys šimtai vietinių lietuvių dalyvavo bankiete pagerbti Praną ir Oną Čiupus, kurie sulaukė 25 metų vedybinio gyvenimo sukaktuves. Ponia Čiupai yra pasižymėję kaip darbuotės žmonės, todėl yra pasitvirtinti ir laimingi. Pranas Čiupas neseniai įsteigė Vermont Cleaners & Dyers, valymo dirbtuvėle ir kadangi visi šeimos nariai dirba sykiu, toji pramonė auga kasdien. Čiupų šeima neseniai nusipirko gražius namus Worcesterio priemiesty, Shrewsbury, Mass. Vyriausioji jų duktė, Ona Čiupitė sekretoriauja Aukštame (Superior) Teisme, ji jaunesnė Birutė lanko aukštesniąją mokyklą, High School, antrą metą. Kada tik turi liuso laiko po darbo ar mokyklos, abidvi dukterys padeda tėvams jų įstaigoje, 176 Millbury gatvės. Ponia Čiupai remia visus lietuviškus reikalus ir dalyvauja lietuviškuose parengimtuose.

Antanas Dailda buvo parengimo vedėjas ir vardan susirinkimui įteikė pinigine dovaną ir sidabrinį setą ponams Čiupams. Jauni vaikučiai, kurie nuvedė ponus Čiupus į tam tikrą papuoštą vietą buvo Birutė Zack, Elena Česniūtė, Pranas Lingaitis ir Jack Kasper. Rengėjai buvo Antanas ir ponia Kunigauskai, Ona Laurienė, Ona Daildienė, ponia A. Simonai, Julė Karalienė, ponia J. Valatka, M. Žemaitaičiai, ponia Julė Zack. Visi kurie atsilankė išreiškė nuoširdžius linkėjimus p. Čiupams ir gerą nuotaikoj išsiskirstė namon.

didžiausias toje šalyje ir gal gražiausias fabrikas arkitektiskai. Triobesys turi virš 15 akrų grindų tarpo. Neatsižvelgiant į temperatūrą ir drėgnumą lauke, oras fabriko viduje yra kontroliuotas ir laikomas bile reikalingame punkte. Įvairius saldainio vienetos turi 750 tyro oro tonų talpos kasdien --- 5,000 paprasti namų šaldytuvai būtų reikalingi suteikti šitą šaldymo kiekį.

Kakao pupos yra importuotos iš Danijos Rytų Indijos ar rytinės Afrikos pakraščio ir yra įdėtos į dujų kambariuką sunaikinti gemalėlius. Paskui pupos yra iškeptos ir sumaltos, paskui chemiko iširtos ir atskirtos sulyg skonio. Iš sumaltų kakao pupų padaryta sirapas, kurs naudojamas del šokoladu. Tamsų šokoladai turi daugiau šokolado, gi taip vadinami pieno šokoladai turi daugiau pieno ir mažiau šokolado. Kremo centrai yra pagaminti maįsmo mašinų, kurias prižiuri kaurios iš 1400 merginų dirbančių šiame fabrike. Brangesni šokoladai yra rąnkomis apdžayti su šokoladu, gi paprasti yra su mašina užbaigti.

Fabrikas pagamina savo dėžutes saldainiams ir atspaudzina savo skelbimus. Fabrikas sunaudoja apie 6,000 galtonų vandens kas minutą — užtektinai aprūpinti 125,000 gyventojų miesto reikalavimus. Fabrikas sunaudoja 10 milijonų svarų cukraus, importuoto iš Cuba, 4 1/2 milijono svarų šokolado ir 2 1/2 milijono svarų kukuruzų siropo kas metai. Šios pramonės milžiniškas augimas yra del griežto prisilaidymo pagaminti aukštos rušies saldainius už prieinamą kainą.

## Patriotingas Lietuvis Atsisakė nuo 100 Dolerių Bono Kuponų Lietuvos Naudai

Tai p. John Brazas iš Broklyn, N. Y. Jis atsiuntė Pasijuntinbei du Lietuvos Laisvės Paskolos kuponus ir paprašė apmokėti. Tie kuponai buvo už 1940 ir 1941 metus. Lietuvos Atstovas jam prie tos progos priminė, kad kaip tik tais metais Lietuva begalo skaudžiai nukentėjo: 1940 m. birželio 15 d. ją pasigrobė rusai-bolševikai, o 1941 m. birželio gale įsiveržė okiečiai. Lietuvos miestai apgriauti, žemės ukis sudarytas, prekybos ir pramonės kaip ir nėra; tukstančiai Lietuvos žmonių ištremti Sibiran, o likusieji Lietuvoj išvarginti be duonos ir laisvės; Lietuvos kreditai užsisaldyti, — tai kaip gi Lietuva

Po fabriko peržiūrėjimo, buvo pietūs, paskui buvo pasitarimas Schrafft fabriko konferencijų rumuose. Šiame pasitarime, krautuvių savininkam buvo prisiminta, kad saldainiai bus atėity parduodami popieriniuose maišeliuose, nes yra kieto popiero trukumas iš priežasties karo apribojimo.

## Worcesterio Draugijų Pranešimai

Lietuvai Gelbėti draugijos vietinio skyriaus susirinkimas įvyks spalio 28-tą, antradienio vakare, 7:30 valandą, Lietuvių Ukėšų Klubu svetainėje. Visų draugijų atstovai yra kviečiami dalyvauti nuo skaitlingiausiai. Taipgi yra prašoma dalyvauti vietiniai Worcesterio inteligentai ir profesionalai, teisininkai, gydytojai, laikraštinkai, visuomenės veikėjai ir biznieriiai. Bus kalbama kaip tinkamiausiai priimti Lietuvos prezidentą, Antaną Smetoną, kurs atsilankys Worcesterj, gruodžio 3-čią dieną, šiais metais. Apart to, bus renkama komisijos, finansų, tvarkos, spaudos ir t.t. Lietuvai Gelbėti draugija kviečia visus per sekretorių: J. Krasinską, 93 Ward gatvės, Worcester, Mass.

## PARDAVIMUI Spencer, Mass.

206 akrų ukis su triobesiais, 40 akrų dirbamiosios žemės; privatiškas ežeras, medžių, upė; elektra įvesta. Savininkai nusileis del greito pardavimo. Del visų smulkių informacijų malonėkite pašaukt: Spencer 2-543.

## LIETUVIAI SKAITYKITE IR PLATINKITE AMERIKOS LIETUVI

gali bonus ar kuponus išpirkinti? Iš kitos pusės, — kaip gi galima reikalauti, kad kuponai būtų apmokami dabar? Visą tai supratus, tas nuoširdus Amerikos lietuvis atsakė nuo mokescnio ir pačius kuponus paaukavo ir parašė Lietuvos Ministrui sekanciai: "As a Lithuanian American I am proud to be the first to agree to your idea of resigning from the collecting for the coupons on the Lithuanian Liberty Bonds."  
Kas žino, kiek yra daugiau tokių vyrų?

## Lietuvių - Amerikonų Respublikonų Klubo Viešas Susirinkimas

Pentkadienio vakare, spalio 31-mą, 7:30 valandą, bus Lietuvių - Amerikonų Respublikonų Klubu viešas susirinkimas. Nuoširdžiai kviečiam lietuvius atsilankyti šiame svarbiame susirinkime prieš ateinančius rinkimus. Visi balsuotojai turi matyti ir išgirsti patys tous asmenis už kuriuos balsuos ir ką šie kandidatai turi suteikt visuomenei po jų išrinkimo. Tiktai pačiam klausant ir matant, galima bal-

suoti išmintingai už tokius kandidatus, kurie padarys daugiausia naudos.

Komisija, kuri ruošia prakalbas: S. Čivinskas, V. Vieraitis, V. Kučinskas, Dr. P. Vaikšnoras, M. Pajaujienė, I. Montviluotė, M. Bruožis, M. Karsokienė, J. Montvila, V. Kučinskas. Idant būtų malonus ir įdomus vakaras, bus muzikos ir užkandžiai visiems, kurie atsilankys.

I. Montvilaitė

## Pagerbė Magdalenai Mitrikienei

Trečiadienį, spalio 15-tą dieną, Magdalenos Mitrikienės namuose, įvyko puota, suruošta jos draugij, be jos žinios. Jos draugijų skaitlingas burys ją užklupo su visokiais skanumynais ir dovanomis. Ją tas labai nustebino. Lietuvis suruošė šitą pagerbimą, nes ponia Vincas ir Magdalena Mitrikai yra gerai žinomi veikėjai, kurie visados geriems reikalams pasidarbuoja ir dar aukomis prisideda. Ypač ponia

Mitrikiene daug dirba vietinių lietuvių moterų tarpe. Vakaras nejuociomis greitai prabėgo, mat buvo dainuota, žaista ir šiaip pasilinksmina. Susirinkusios lietuvaivės linkėjo poniai Mitrikienei daug sveikatėlės, geros laimės. Apie vidurnaktį, visos išsiskirstė namon. **Buvusi**

## Aušrelės Choras Važiuoja į Hartfordą

Sekmadienį, spalio 26-tą, Aušrelės choras vyksta į Hartford, Conn., kur dalyvaus koncerte, vadovaujant Jonui Dirveliui. Šiame koncerte tarpe kitų žymių solistų dalyvaus ir panelė Julė Rogliūtė, pasižymėjusi Naujosios Anglijos pianistė ir dainininkė. Panelė Rogliūtė akompanuos pianu ir dainuos šiame koncerte.

Šis koncertas yra rengiamas paminėjimui pirmų metų sukaktuvių nuo L. U. Klubu įsisteigimo savo namo. Koncertas prasidės antrą valandą po-pietų, Klubu svetainėje, 227 Lawrence gatvės, Hartford, Conn. Programa je dalyvaus T. Abraitis iš Manchester, Conn. su savo muzikaliu instrumentu ir Hartfordo Vyrų choras, vadovaujant p-lei Marytei Čeponaitei. Griežt apylinkės lietuviams labai gerai žinoma orkestra, susidedanti iš 8-nių muzikantų, vadovaujama Prano Pakeno. Daug Worcesterio lietuvių ketina važiuoti į koncertą.

**MODERNIŠKA KIRPYKLA**  
po numeriu 89 WARD GATVĖS Worcester, Mass.  
Kirpyklos Vedėjas yra DOM. MAZEIKA  
Tai yra tikrai moderniškai įrengta kirpykla, kokios nerasi visame Worcesteryje. Pata kirpyklos vedėjas yra patvyręs barberys, kuris per 25 metus tame amate dirba. Nepamirškite savo tautiečių; užsukite į tą taip puikiai įrengtą pasidabinimo įstaigą.

## Namai Pardavimui

Nemokėkite brangių nuosavybės nuosavų namų ir nereikėtų kurtis ir nuolatiniams nuosavams. **ARTI GRAPTON SQ.** 6-6-6 kambarių namas, 100000, garažius, žema kaina. **ARTI DORCHESTER ST.** 100000, 6-6-6 kambarių namas, garažius, žema kaina. **ARTI PROVIDENCE ST.** 100000, 6-6-6 kambarių namas, garažius, žema kaina. **WEST SIDE.** Gratos drovė, 6-6-6 kambarių namas, garažius, žema kaina. **ARTI RICE SQ.** Trijų kambarių namas, 100000, garažius, žema kaina. **208 LINCOLN ST.** — **REIKALAVIMAI** Reikalinga moteris, 40 metų, 50 amžiaus metų, ruošos darbu. Prie šios moteris rinktą au kykylą lanko, o jų tėvas — **REIKALAVIMAI** Reikalinga moteris, 40 metų, 50 amžiaus metų, ruošos darbu. Prie šios moteris rinktą au kykylą lanko, o jų tėvas — **MUZIKOS ŽINIAI** Svirplys. Ką-tik išėjo iš spaudos Knygelė su gaidomis duetų. Tai tikra lietuviška nušuk knygelė, kuri tinka pralinksminimui publikai. Žodžiai J. Steponavičiaus Kurdinaičio ir Zilevičiaus. Tą dainorėlį galima gausiai rikos Lietuvių knygyne su doleri. Užsakydamas, siųskite Adresuokite šiaip: **AMERIKOS LIETUVIS** 14 Vernon St., Worcester, Mass.